

Het Brabandts nachtegaelken, met zijn driederley gesangh, te weten minne-liedekens, herders-sanghen, ende boertigheden

Jan Mommaert

bron

Jan Mommaert, *Het Brabandts nachtegaelken, met zijn driederley gesangh, te weten minne-liedekens, herders-sanghen, ende boertigheden*. Jan Mommaert, Brussel 1650 (10de druk)

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/momm004brab02_01/colofon.php

© 2011 dbnl

The logo for the Dutch Bibliography (dbnl) consists of the lowercase letters 'dbnl' in a blue, sans-serif font. The letter 'd' is stylized with a small hook at the top.

Tot de Brabandtsche jongh-vrouwen.

GHy Brabandts soet geslacht, ô heusschelijcke dieren,
Die onder Venus dienst u gheeft voor Camenieren,
Door uwen sachten aerd ick nu bedwongen ben,
Om tot genucht en vreugt te stieren mijne pen,
Jongh-vrouwen aerdigh volck, die door verborgen perten
Een Minnaer leven doet in blijdschap en in smerten;

Die door u soet gelaet, en lodderlijck gesicht
 Een droeve ziel' geneest, een treurigh hert verlicht:
 Aen u seynd' ick dit Boeck vol dichten, vol gesangen,
 Naer 't welck u blijden geest gehaeckt heeft met verlangen,
 Aen u komt dit geschenck van desen *Nachtegael*,
 Die nu gevlogen komt uyt Venus gulde sael,
 Aen u, ô teere Waer! Cupidos Meê-gespelen,
 Die u, door soete dieft, een jeughdigh hert leert stelen;
 Aen u komt dit geschenck, waer in u Venus Soon,
 Door 's *Nachtegaelkens* stem leert drierleyen thoon.
 Hy thoont in 't **Eerste Deel** de wenschen en de klachten,
 Die eenen Minnaer moet van zijne Nymph verwachten,
 Hy thoont de vrees', de hoop', de pijn', het droef gesucht,
 Die eenen Minnaer lijdt, gemengelt met genucht:
 Hy thoont u hoe bedacht een jongh-man moet versinnen,
 En hoe hy leven moet in herten te verwinnen,

Hoe hy sijn Liefste prijst, hoe hy haer valt te voet,
 Hoe hy sich selven voegt naer d'oogh' van haer gemoedt.
 Hoe hy verbittert is op valsche nijders tongen,
 Waer door een Magets hert tot af-keer wordt gedwongen;
 Hy noemt sich selven Slaef, sijn Lief noemt hy Godinn':
 Nu leeft hy heel door-wont, nu sterft hy door haer minn'.
 Het **Tweede Deel** bewijst, door soete Herders-sangen,
 Hoe Galathêas hert' door Tyter wordt bevangen,
 Hoe Coridon in 't groen met sijn Clorinde spreckt,
 Hoe Lisidas tot minn' sijn Niciaen verweckt;
 Hoe Sylvia veracht een Jonckers minne-klachten,
 En haren Herder mindt met al haer sinne-krachten;
 Waer in ghy siet de rust van 't Herders rondt-gevry,
 De lustigheydt van 't veldt, de vreughden van den Mey.
 Maer in het **Derde Deel** sal 't *Nachtegaelken* fluyten
 Niet dan een mal-gesangh, vol boerten ende kluyten,

Om somtijds door gelach,, te korten uwen teydt,
 Om somtijds door den dach,, te toonen vrolijkheyd.
 Soo verr' dat hier oft daer,, ô Nederlandsche Maeghden,
 Wat geyls te vinden waer,, 't welck u niet wel-behaegden;
 Volgt hier in 't Bieken naer,, 't welck in het vinnig kruyt
 Laet de venijnen; maer,, suyght daer den honigh uyt.
 Kipt dan, ô teere Jeught,, uyt dese Minne-dichten
 Alleen het welck tot deught,, kan uwe sinnen stichten:
 En neemt dees kleyne gaef,, met een soo goeden hert,
 Als 't selve van u Slaef,, u toe-ge-eygent wert.

Den geheelen uwen

JOAN MOMMAERT.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

**Het eerste deel van het Brabandts
nachtegaelken, bestaende in minne-liedekens.**

Klinck-dicht.

*MYn Nachtegaelkens stemm' begint met soet geluyt
 Te klincken door den bosch, te fluyten op de hagen,
 Hoe dat een Minnaer hem in Venus-school sal dragen,
 En hoe hy naer sijn wensch een Lief sal kippen uyt;
 Het thoont, door sijn gesangh, hoe dat een jongen guyt,
 Soo saen hy is gebroeyt, met Venus-kindt wilt spelen,
 Het welck hem d'oogen stracx verblindt, en 't hert doet quelen
 Door minne-sucht, tot dat hy krijght een nieuwen Bruydt.
 Komt hier ghy Iongh-mans dan, spijt Hoeren geyle-streken;
 Komt hier ghy Maeghden oock, spijt Koppel-draeyers treken,
 En luystert naer 't gesangh' van mijnen Nachtegael:
 Hy leert u, door sijn plicht, hoe ghy den krijgh der Minnen
 Met heuscheydt van gemoedt gestadigh sult beginnen,
 En hoe ghy stieren sult u herte, sin, en tael.*

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Vruchten van den peys.***Stemme: Gallas; il n'est plus à propos.***

*Lange jaren moet hy leven,, eeuwich blijve sijn gedacht,
Die den Peys ons heeft gegeven,, die ons uyt de Oorloch bracht.*

O Peys-Godinne, die soo langh
Verjaecht uyt onse palen,
Hebt elders moeten dwalen,
Van ons gewecken door bedwangh;
Voorwaer ghy zijt // die ons bevrijdt // en verblijdt

In de droefste tijden;

Die 't quaedt in goedt, *Bis.*

En 't suer in soet *Bis.*

Verkeeren doet. *Bis.*

2. Ghy komt beweeght door ons beklagh,

Geroepen door de wenschen,

Van soo veel duysent menschen,

En brengt den Vrede voor den dagh.

Voorwaer ghy zijt, &c.

3. Den Boer die *Mars* verdreven heeft

En sijn verwoeste velden,

Ghy weder stelt in weelden,

En hem met rust zijn vruchten gheeft.

Voorwaer ghy zijt, &c.

4. Den Borgher, die noch in sijn stee,

Noch buyten op sijn erven

Gherustheydt kost verwerven,
 Ghy stelt in vrydom en in vree.
 Voorwaer ghy zijt, &c.

5. Den Koopman komt ghy oock te baet,
 Die met sijn rijke Waeren
 Al-om kan gaen en vaeren:
 Want 't Landt en Zee hem open staet.
 Voorwaer ghy zijt, &c.

6. Den Joncker, die sijn geldt en goet,
 Sijn landen ende gronden
 In d'oorlogh heeft verslonden,
 Ghy stelt op eenen verschen voet.
 Voorwaer ghy zijt, &c.

7. Vw' deught *Apollo* singhen moet,
 Want 't soet gheluyt der Wetten
 Door Trommels en Trompetten

Verdooft, ghy weder hooren doet.
 Voorwaer ghy zijt // die ons bevrijdt // en verblijdt
 In de droefste tijden,
 Die 't quaet in goet // en 't suer in soet // verkeeren doet.

*Wees verblijdt,
 Nu ghy Zijt,
 In den tijdt,
 Die ons vrijdt
 Van den strijdt,
 t'Sijnder spijt,
 En verwijt,
 Die 't benijdt.*

[Godinne van mijn ziel']

Stemme: Merveille de nos jours.

GODinne van mijn ziel',
 Voor wie ick neder kniel',
 Wilt achten // mijn klachten, en smerte;
 Wilt ghy dat mijn droevigh herte

Om u sou loopen in 't verniel,
 Om u sou loopen in 't verniel.

2. Ghy hebt doch menich-mael
 Door een bedroefde tael
 Mijn minne // Vriendinne, door-keecken,
 Ey! laet uw' lieve tongh nu spreecken
 Een woordt, waer uyt ick 't leven hael,
 Een woordt, waer uyt ick 't leven hael.

3. Oft vindt ghy u verheught
 Te sien mijn jonghe jeught
 In pijnen // verdwijnen, en sterven?
 Om u soo wil ick gheerne derven
 Al wat men achten kan voor vreught,
 Al wat men achten kan voor vreught.

4. Maer sal u maeghden-hert
 Mijn doodelijcke smert

Onvoeligh // soo koeligh beloncken:
 Laet doch het minne-vier ontvoncken;
 Op dat ick her-levend' werdt,
 Op dat ick her-levend' werdt.

5. Soo ghy wilt dat ick sterf,
 En 't jeughdigh leven derf,
 Siet billich // en willigh my buyghen,
 Ick neem u Engel tot getuyghen,
 Dat ick om u de doodt be-erf,
 Dat ick om u de doodt be-erf.

Niet te bont.

*Nieuw liedeken.**Stemme: L'Avignone.*

O Cierelijck cieraet!
 Wt-muntend' in deught en schoonheyt van gelaet,
 Die ick bemin // met hert en sin,
 En die ick houd' voor mijn Goddin,
 Princesse // Vooghdesse, die meest // mijn geest
 Wondt en geneest,
 Door 't lieve licht // van u gesicht,
 Ontfermt u eens, voldoet u plicht.
 2. Hoe lange sal ick doch
 (Dit vraegh' ick) soo wreed gemartelt worden noch?
 V strafheydt wendt // o Lief, en endt
 In blijde vreught mijn droef ellend':

Met reden // doch heden aensiet // 't verdriet

Dat my geschiet,

Daer ick soo seer // u schoonheydt eer,

Jae vier' de selve langhs hoe meer.

3. Sal ick dan stadich leydt

Genieten, tot loon van al de dienstbaerheydt,

Die ick met lust // noyt uyt-geblust,

Aen u betoont hebb' sonder rust?

O schoone // persoone, laet af // de straf,

Eer ghy in 't graf

Vervoert de geen' // daer ghy alleen

Met yver wordt van aen-ghebeen.

4. Mijn Liefste, soo ghy maer

Vyt liefde my aen-neemt tot uw' trouw dienaer,

Ick soud' u staegh // by nacht, by daegh,

Gedienstigh zijn met herten graegh:

Wat lusten // wat rusten, wat vreught, uw' jeught
 Tot haer geneught

Bedencken mocht // oft oyt versocht,
 Dat soud' gheschieden soo ghy 't docht.

5. Ick wedd' mijn Enghel dan

Soud' seggen, dat noyt op aerden eenigh man

Sijn liefste vrouw // was oyt soo trouw,

Als ick u stadigh wesen sou;

Dus eenigh // alleenigh te zijn // is pijn

Voor u en mijn:

Dus laet ons beyd' // o soete Meydt,

Versamen eens in vrolijkheydt.

6. Wy sullen dan voor al

Soo leven, dat d'een wenscht d'ander wenschen sal,

Wat d'een bemindt // oft goedt bevindt,

Daer toe sal d'ander zijn ghesindt.

Wat droomt ghy? beraedt ghy doch snel // 't uyt-stel
 Komt seldom wel:
 Segh; laet voort-aen // u droefheyt staen,
 Ick neem u tot mijne dienaer aen.

Eer-gesangh. Op den saligen staet des houwelijcx.

Stemme: Robin & Margo.

GHeen volmaeckte vreught
 Is hier by de jeught,
 Dan dat in
 Den Echt vereenight en vergaert
 Hert en sin,

Als Lief met Lief in liefde paert,
Door de minn'
Natuer gheen meerder vreught en baert.
2. Nieuwen levens lust
Werckt dees soete rust:
Want sy kan
Verbreyden het gheslacht, en naem,
Ende dan
In suer en soet vernoeghen t'saem
Vrouw en man;
Twee zielen zijn 't in een lichaem.
3. Siet maer op 't ghepaert
Tortel-duyfkens aert,
Hoe dat sy
Steedts korren en treck-becken soet,
En by ty

Haer sachte pluymkens ruyven vroedt,
Waer in bly
Haer jonghskens worden op-gevoedt.
4. Rijckdom, over-vloedt,
Rust, vreed', en voor-spoedt,
Saligh Paer,
Wensch' ick u dan, en dat ghy meught
Alle jaer
Voort-teelen uw' gheslacht in deught,
En hier naer
Mooght hebben d'eeuwelijcke vreught.
5. Jonghe Maeghden, zijt
Oock verheught, verblijdt,
Oft schoon al
Vw' herte door 't langh-toeven wroeght,
Het gheval,

Dat alle dinghen schickt en voeght,
 (Hoop' ick) sal
 V maecken oock eer langh vernoecht.

J. Ysermans.

*Al het kleyn en groote Vee,
 Al de Visschen van de Zee,
 Al de vogels van het Wout,
 Wenschen om te Zijn ghetrouwt,
 VVenschen om te Zijn ghepaert;
 VVaerom mijne jeught gespaert?
 Dringht Liefde door het quistigh hout,
 Is 't slijm der Visschen niet te koudt,
 Zijn wilde Vogels niet te snel.
 Zijn wreede dieren niet te fel,
 Om elck te paren naer hun aerdt;
 VVat doet den mensch dan on-gepaert?*

J. Cats.

Eer-liedt, tot lof van de maegdelijcke ende on-gebonden vryghheydt.***Stemme: Meysken wildy trotsenteren.***

Nymphen wilt ghy vreughdigh leven,
Wacht u van
't Minnen, en wilt deught aen-kleven
Sonder man:
Minne-lust // vol on-rust
Is oorsaeck van 't verdriet,
Als men 't wel besiet.

2. Daer de minn' in 't hert kan dringhen,
Maeckt sy 't suer:

Dus hoort ieder te bedwinghen

Haer natuer;

Want den strijdt // die men lijdt,

En brengt ons tot geen quaet,

Als men hem weer-staet.

3. Ghelijck 't Blixem-licht, dat sterck en
Heerlijck schijnt,

Dat, eer men 't wel kan bemercken,

Weer verdwijnt;

Soo en zijn // recht maer schijn

De minne-lusten oock

t'Achten min als roock.

4. Die de suyverheydt om-lommert,

Leeft in vree,

Haer ghedachten zijn bekommert

Niewers mee:

Maer die mindt // die en vindt

Niet anders tot het end',

Dan bedroeft ellend'.

5. Van all' die door minn' hen voeghen

Tot den Echt,

Hoe veel vinden haer vernoeghen?

Gheen te recht:

Haest ghetrouwt // langh berouwt,

Is den ghemeynen loop,

Vraeght den meesten hoop.

6. Nymphen dan ick soud' u raden,

Wilt den strick

Van de dwase minn' versmaden,

Ghelijck ick:

Reynigheydt // soo men seydt,
 Die onder-houdt de jeught,
 Ende voedt de deught.

J. Ysermans.

[Schoone nymph, die door u soete reden]

Stemme: Madame fist son entrée.

Schoone Nymph, die door u soete reden,
 Door 't korael van uwen rooden mondt,
 Door uw' deught, door uw' gestichte zeden
 Mijn jongh' hert hebt t'eenemaal door-wondt;
 Seght waerom dat ghy
 Af-keert van my
 Vw' ghelaet vol van melody?

2. Seght my, hoe dat in een borst soo teere
Soo versteenden herte wonen kan,
Daer ghy weet dat ick voor uwe eere
Sweer te sterven, 't zy nu ofte dan;

Maer ghy veynst Juffrouw,
Om te sien hoe trouw
Ick in druck u wesen sou.

3. Maer, eylaes! soeckt ghy mijn minn' te snoeyen,
Ghy verquist on-nuttigh uwen tijdt:
Want hier door mijn trouw noch meer sal groeyen,
Ghelijck als den Wijngaert die men snijdt;

Daerom Lief laet af
V ghesichten straf,
Daer ich u noyt reen toe gaf.

4. Even als den Pallem-boom groeyt jeughd'lijck
Al-hoe-wel hy swaerlijck wordt belast,

Soo sal mijnen yver groeyen deughd'lijck,
Hoe seer *Momus* op mijn liefde bast:
Hier om Liefste thoont
't Hert dat in u woont,
En mijn minn' met weder-minn' beloont.
5. Laet voort-aen u lieffelijcke stralen,
Tot een loon van mijn standtvastigh hert,
Op u dienaer seer vrywilligh dalen,
En verlost hem van zijn droeve smert:
Soo sal onse jeught
Met oprechte vreught
Zijn vervult, en blijdelijck verheught.
6. Nu mijn Lief, mijn uyt-verkooren mondeken,
Kluchtigh Diefken van mijn vryigheydt,
Staeckt u veynsen, opent my het grondeken
Van u hert, soo blijven wy verblijdt:

Daerom soete Maeght,
 Daer mijn ziel naer jaeght,
 Maeckt dat Neen in Jae verdaeght.

Naer duyster hoop' ick 't licht.

*Priesters spreken van Godts saken,
 Koningen van peys te maken.
 De Koop-lieden van profijt,
 De Soldaten van den strijdt.
 Herders kouten van hun Schapen,
 Acker-mans van Oogst te rapen,
 Schippers praten van het VVeêr,
 Maer ick van mijn Liefken teêr.*

[Als ick was in 't bloeyen van mijn tijd, in 't groeyen van mijn jaren]

Stemme: Baletti d'Alckmaer.

ALs ick was in 't bloeyen van mijn tijd, in 't groeyen van mijn jaren,
 In 't groenste, in 't soetste, in 't sotste van mijn jeught,
 Docht ick noyt my selven met een vrouw, oft vrouwsgelijck te paren,
 Maer te leven vry on-gebonden in de vreught:

Och ick wirp 't soo veer,

Ende dacht altydt weer,

Die een vrou heeft, heeft in 't gemeyn een Heer.

2. Al 't gheloop, ghevley, ghekus, gesoen, dat ander Vryers deden,
 Schilt-wacht staen by nacht voor des Dochters doove poort,
 Dochten my uyt-druckelijck te sijn de meeste sotticheden,
 Die men oyt ter werelt ghesien hadd', oft ghehoort:

d'Edel vryigheydt,
Heb ick oyt gheseydt,
Gaet verr' boven de gunste van de Meydt.

3. Hoe verciert, hoe prachtigh op-ghetooyt met stricken, kant, en boorden
Of 't d'aller-schoonste Maeght was, 'k en achten 't niet een hayr,
Ick en vond' noyt Juffrouw die soo schoon was, datse my bekoorde
Tot d'alder minste minn' door haer trots ghebaer:

Want ick docht altijd,
Hy is geck die vrijdt,
En sijn jeught in haer groenigheydt verslijt.

4. Maer, eylaes! 't is wel met my verkeert, een blixem uyt de oogen
Van een nimmer hoogh-genoegh-gepresen Maeght,

Is onlanghs op mijn ys-koude borst met sulcken brandt gevlogen,
 Dat my niet ter werelt dan haer persoon behaeght:

Nu en doe ick niet,

Als bedencken yet,

Waer door ick hare weder-min gheniet.

5. Even als de *Persianen* sterc de gulde Son aen-baden,

Bidd' ick aen den glans van haer hemelsche gesicht:

Want haer deught, haer eerbaerheydt, haer gheest, haer aerdige cieraden

Hebben alder-meest desen brandt in my gesticht;

Ach! haer kloeck beleydt,

Haer groot-achtbaerheydt,

Is een hemel vol alle lieflijckheydt.

6. Dus Goddin, soo verr' ghy eenichsins wilt hooren naer mijn klagen,

Soo sal al mijn gemoedt met blijdschap zijn vervult,
 En ghelooft dat noyt des wereldts rond' heeft trouwer vriendt gedragen,
 Als ghy my, in als wat ghy wenscht, bevinden sult;
 Daerom, Lief, gunt my,
 Dat ick vrolijck vry,
 En u seer ghedienstigh vly.

Gunst baert nijdt.

*Soo ick gesloten blijf, soo ben ick inden noodt;
 Soo ick ontsloten word', soo gae ick in de doodt.
 Vvat sal ick maken dan? hoe sal ick dit ontgaen?
 Soo ick mijn vryheydt soeck', soo word' ick doch gevaen.*

Klaegh-liedecken, over een on-danckbare vryster.

Stemme: Kits Alemande.

O Eenigh voedsel van mijn jeught,
 Fonteyn van mijn gheluck en vreught,
 Vrouw' van mijn vryen will', Goddinne,
 Die ick meer als my selfs beminne;
 Lief, op wie dat ick staegh, oft ick sit, oft ick stae,
 Oft ick drinck, oft ick eet, oft ick slaep, oft ick gae,
 Oft ick reys, oft ick rijd', oft ick vaer,
 Oft ick spreek, oft ick swijg, oft ick dicht, oft ick schrijf,
 Oft ick rust, oft ick woel, oft ick loop, oft ick blijf,
 Denck altydt voor ende naer:

Seght waerom ghy my versmaedt,
 En niet ghenieten en laet
 Vwe jonste, daer ick soo naer trachte
 By daghe en by nachte?

2. Hebt ghy niet langh ghenoech 't beleydt
 Ghesien van mijn standvastigheydt,
 Vooghdesse van al mijn ghedachten,
 Waerom wildy my dan verachten?

Ben ick slim? ben ic scheef? ben ick lam? ben ick manck?
 Oft te kort? oft te langh? oft te vet? oft te ranck?
 Ben ick oudt? ben ick koudt? ben ick stijf?
 Oft te wijs? oft te mal? oft te ruym? oft te nauw?
 Ben ick geel? ben ick scheel? ben ick grijs? ben ick grauw?
 Wat let my doch aen 't lijf?
 Ben ick oock mis-maeckt van le'en?
 Te plomp oft boers van ze'en?

Wat belet doch, o Goddinne, uwe sinnen,
Dat ghy my niet weer wilt minnen?
3. Oft is 't om dat der Heeren Heer
Wt jonst u Ouders heeft wat meer
Met sijnen gulden dauw bereghent,
En met schat meer als mijn gheseghent?
O Goddin, die ick min, die ick eer, die ick acht,
Die ick vier, die ick dien, die ick volgh, die ick wacht,
Die ick kies, die ick keur, die ick vry,
Die ick lock, die ick lonck, die ick bid, die ick smeeck,
Die ick kus, die ick streel, die ick groet, die ick spreek,
Die ick troost, die ick voegh, die ick vly,
Seght, sal dan het aerdsche goedt,
't Welck meest de menschen doet
In ghenuchten leven, en in rusten,
Nu beletten onse lusten?

4. O Lief, dat's teghen alle re'en:
 Dus seght u slaef niet langher Neen,
 Op dat wy moghen met ons beyden
 Een volkomen leven leyden;
 Soo vol weeld', vol gemack, vol geluck, vol geneucht,
 Soo vol lust, soo vol rust, soo vol lof, soo vol deught,
 Soo vol staet, soo vol baet, soo beleeft,
 Dat noyt vrouw met haer man, dat noyt man met sijn vrou,
 Soo vol vreught en vermaeck, so veel heyl door de trouw
 Op d'aerd' ghenoten heeft:
 Dus schoone, maeckt een end'
 Van mijn bedroeft ellend';
 En op dat wy moghen in vreughden leven,
 Wilt my eens het Jae-woordt gheven.
 5. Ick sweer u dat ghy dan met rust
 Ghenieten sult uws herten lust:

Want wat mijn Engel kan vermaken,
Daer sal ick met vlijt naer haken;
Wat ghy prijst, wat ghy acht, wat ghy drijft, wat ghy mint,
Wat ghy wilt, wat ghy wenscht, wat u lust, wat u dient,
Sal ick oock wenschen staegh;
En weerom wat ghy doemt, wat ghy haet, wat ghy schelt,
Wat ghy vliet, wat ghy laeckt, wat u moeyt, wat u quelt,
Oock schouwen als de plaegh:
Vw' rust sal zijn mijn rust,
En uw' blijdschap al mijn lust,
En om u met lijf en ziel' te vieren,
Sal ick al mijn krachten bestieren.

Gunst baert nijdt.

*Minne-liedeken.**Stemme: Si je souspire.*

HET kleyn kindt Venus-wicht
 Doet my verdwijnen,
 Door mijn liefs klaer gesicht
 Leef ick in pijnen:
 Dus ick om onder-standt
 Bidd' t'aller ure,
 Eer ick van langer handt
 De dootd besure.

2. O schoonste Lief minjoot,
 Weest doch in-dachtigh
 Alle mijn smerten groot,
 En woorden klachtigh,
 Die ick uyt goeden wil
 Om uw' soet wesen,
 Lijde sonder geschil,
 Wilt my genesen.

3. Boven *Minerva* schoon,
 O mijn Vriendinne,
 Spant ghy in 't hert de kroon,
 Door uwe minne,
 En boven *Thisbe* soet
 Die schoon figure,
 Eer' ick u met ootmoedt,
 Vyt liefde pure.

4. Want uwen rooden mondt
 Doet my verdwijnen,
 Die mijn hert heeft gewondt
 Met duysent pijnen,

En stadigh treuren doet
 In angst en kermen:
 Dus wilt, o Liefste soet,
 Mijn eens ontfermen.

5. Toont my van nu voortaan
 Vw' vrolijck herte,
 En wilt my heel ontslaen
 Van druck en smerte:
 Op dat al mijn getreur
 Wat magh genesen,
 En mijnen geest hier deur
 Verlicht magh wesen.

6. Een kroon van Lauwerier
 Tot danckbaerhede,
 Sal ick u Venus-dier,
 Met eerbaerhede
 Schencken voor de weldaedt
 Sonder verstrangen,
 Die ick met bly gelaet
 Dan sal ontfangen.

7. Princesse blijft gesondt,
 Wilt droefheydt schouwen.
 Vyt liefde my doch jont
 V klaer aenschouwen,
 En wilt met koelen sin
 Doch over-dencken,
 't Welck ick hier door de min
 V soeck te schencken.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

[Gelijck hy die de sonn' te langh besiet]

Stemme: Chere Phyllis pourquoi témoignez vous.

Gelijck hy die de Sonn' te langh besiet,
 Voelt op sijn wangen vlucks een lauw gevliet;
 Soo voel' ick in mijn oogh' een brack getraen
 Door u, o Wicht,
 Die uyt mijn Liefs gesicht
 My doet veel smerte aen.
 2. Waerom doch Godtjen wondt ghy soo mijn hert,
 En laet my woelen eenigh in dees smert?
 Houdt op van schieten eer ick heel verdwijn,
 Of wilt ghy dat
 Ick eeuwich blijv' om-vat

Van liefdens wreede pijn.

3. Heb ick uw' plichten, my te last geleydt,
Niet wel be-oeffent? oft heb ick ontseydt
Vw' jock te draghen, schoon 't my lastigh viel?

Ey! lieven Godt,
En houdt niet meer den spot
Met mijn door-schooten ziel.

4. Maeckt dat u dienaer, die voor u Autaer
Light neer-gebogen, wordt u hulp' gewaer,
Wilt haer oock wonden die mijn quael aen-siet,

En treft haer hert
Soo diep met minne-smert,
Dat sy weer-liefde biedt.

Niet te bont.

Klagende vryster.***Stemme: Phyllis souspiroit sans cesse.***

‘k Hoorde dees voorleden dagen
 Phyllis laten menigh sucht,
 Dies ick haer gingh d’oorsaeck vragen,
 Waer dat suchtjen nam de vlucht;
 Maer sy met een innigh klagen
 Sprack my soetjens aldus aen:
 Dat ick ’t u maer derfde klagen,
 Mijn gesucht waer haest gedaen.

2. ‘k Vrees oft yemandt quam te krijgen
 Kennis van mijn stille pijn:
 ‘k Soeck mijn qualen self te swijgen,
 Wie sou dan mijn helper zijn?
 Maer ick hope dat dees plagen
 Sullen door de dootd vergaen:
 Ha! dat ick ’t u derfde klagen,
 Mijn gesucht waer haest gedaen.

3. Laet my, Liefste, doch verwerven,
 Dat ick weet uws herten grondt,
 Alwaer ’t dat ick moeste sterven:
 ‘k Kan wel dwingen mijnen mont:
 Maer op al mijn stadigh vragen,
 Heb ick anders niet verstaen:
 Lacen! dat ick ’t derfde klagen,
 Mijn ghesucht waer haest ghedaen.

4. Door dees smerte niet om stelpen
 Wort mijn ziel gedrukt te neer;
 Geenen dranck en kan my helpen,
 Midts ick geene hulp' begeer,
 Al sou my het hert door-knagen,
 En my in het graf doen gaen:
 Ach! dat ick 't u derfde klagen,
 Mijn gesucht waer haest gedaen.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Lof-sangh der vogelen.

Stemme: Almande d'amour.

ONlanghs gingh ick spanceren,
 Met mijn schoon Lief brageren,
 Een luttel triumpheren,
 Daer wilde Vogels songen,
 Met vreughden ons generen,
 Het was wel haer begeren,
 Wy gingen banquetteren
 Vyt liefden on-bedwongen:
 Daer songh in elck quartier
 Menigh gevlogelt dier,
 Den Sweem en den Brouwier
 Die songen lustigh hier;
 Haeghteyten, en Roebaerden,
 Reygers ende Roetaerden,
 Quackels en Oyevaerden,
 Het Nachtegaelken kleyn
 Songh sijnen sangh alleyn.

2. Den sangh was so vol minnen,
 Dat gheen mensch kost versinnen,
 Noch oock gheen hert bekinnen,
 Die sy daer lieten hooren:
 Kalkoenen ende Hinnen,
 Pauwen ende Pauwinnen,
 Quamen daer oock beginnen,
 Quekers ende Putooren,
 Den Kneuter ende Sijs
 Die songhen daer om prijs,
 De Sneppen en Patrijs
 Die namen een advijs,
 Oock Duyven ende Krayen,
 Fasant en Papegaeyen
 Die quamen daer staen draeyen,
 Het Koningsken loyael
 Songh als den fieren Nachtegael.

3. De Gansen ende Swanen,
 Kievitten en Meerl-hanen,
 Steen-bijters en Sperwanen
 Songhen, elcx hert moght lusten,
 De Exters en Berganen
 Quamen ons oock vermanen
 Met ander Voghels t'samen,
 Daer wy laghen in rusten:
 Wy hoorden naer den sanck
 Van dat Voghels gheklanck;
 Maer ick lagh in bedwanck
 Van mijn Liefs armkens blanck:
 De Vincxkens ende Meeuwen,
 Oock Musschen ende Spreeuwen
 Quamen daer sitten schreeuwen,
 Het Koningsken loyael
 Songh als de fieren Nachtegael.

4. De Canaren verheven,
 En Grunsels daer beneven
 Quamen daer aen-ghedreven,
 En songhe elck hun partye,
 De Meesen sonder sneven
 Moest men daer oock prijs geven,
 'k En hoorde van mijn leven
 Gheen meerder melodye:

De Swaluw en Leeuwerck,
 Kauwen en Ulen sterck,
 De Vleer-muys met ghemerck
 Sagh ick daer oock in 't perck,
 Spechten, Hoppen, en Roecken,
 Duyckers ende Koeckoecken
 Quamen ons daer besoecken:
 Het Koningsken loyael
 Songh als den fieren Nachtegael.

5. Oorlof Princen en Heeren,
 Laet ons nu vreught vermeeren,
 Want 't is tot uwer eeren,
 En alle Vogh'laers Vrouwen,
 Ghy brengtse in verseeen
 Met hun ghepluymde kleeren,
 Laet druck van u verkeeren,
 En alle vreught ontvouwen,
 In uwe jonghe jeucht
 Sticht liefde ende vreught:
 Terwijl ghy kont oft meught
 Doet dat uyt goeder deught,
 Gaet met u lief vermeyen,
 Spijt Klappers en Klappeyen,
 En wilt van hier niet scheyen,
 Maer valtse altijd te voet,
 Peyst aen-sien ghedencken doet.

[Ghy jongh-mans die uyt vrijen gaet]

Stemme: Onlangs soud' ick uyt wand'len gaen. (Oft) Vive l'amour.

GHy Jongh-mans die uyt vrijen gaet,
 Wilt u eerst wel versinnen,
 En siet naer goedt, oft hooghen staet,
 Wilt uws ghelijck beminnen:
 Maer neemt ghemerck // op al haer werck,
 En op haer deughdigh leven,
 Is sy ghesondt // en recht van grondt,
 Wilt haer u trouw dan gheven.
 2. Want siet ghy naer een rijcke Maeght,
 En mindt haer om haer schyven,
 Soo wordy eeuwigelijck gheplaeght
 Met knorren ende kijven:

Trouwe ghy den sot // alleen om 't kot,
 Ghy zijt qualijck beraden,
 Ghy mist het kot // en houdt den sot,
 En blijft met hem beladen.

3. Trouwt ghy een Jouffrouw e'el van staet,
 Oft een van *Calis* benden,
 't Is van nood' dat ghy vroegh en laet
 V winst hanght aen haer lenden:

Want al 't gheroem // van Edeldom,
 Sonder de deught te minnen,
 Is als een vat // van buyten wat
 Vergult, maer yl van binnen.

4. Hebt ghy een dierken schoon en pril
 Wt *Venus* hof ghelesen,
 Ghy moet toe-sien (spijt uwen wil)
 Om haer Schildt-wacht te wesen:

Daerom versint // eer ghy begint,
 Wilt Godt uw' saeck op-geven,
 Want een schoon vrouw // al is sy trouw,
 Verkort een man zijn leven.

5. Oorlof dan Jongh-mans, als ghy zijt
 Met minne-lust bevanghen,
 Siet dat ghy uws ghelijcke vrijdt
 Ghestadigh met verlanghen:

Siet oft haer jeught // is schoon van deught,
 En volherdigh in trouwe:

Want al 't cieraedt // van den huys-raedt
 Is een deughtrijcke vrouwe.

6. Oorlof ghy Dochters rijck van goedt,
 E'el van stam, schoon van leden,
 Die stoft op rijckdom, vleesch, oft bloedt,
 En spot met Jongh-mans beden.

Gaept als ghy siet // dat men u biedt
 Den lepel: want 't is konste
 Te seggen Jae // in tijds, daer nae
 Beklaeght ghy d'oude jonste.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

*Vie Paerdt oft Vvijf soeckt sonder gebreecken,
 Die mach het werck wel laten steecken,
 En dencken dat hy bedd' en stal
 Voor eeuwich ledigh houden sal.*

Klaegh-liedt, op de fenijnige tongen der achter-klappers.

Stemme: Twee cellebreurkens.

O Ghy valsche tongen,
Die by-na door u fenijn
Mijn Lief hebt bedwongen,
Om mijn tyranners te zijn,
Wat benijdt ghy doch het goet,
Dat men aen sijn Liefste doet?

2. En ghy Hypocriten,
Die door uwen valschen raedt
My soeckt te door-schieten
Met den pijl van u verraedt,
Voor my schijnt ghy honigh-soet,
Achter my teert ghy mijn bloedt.

3. Ick plach eens by tijden
Met mijn Nymphé in het groen,
My wat te vermeyen,
Als ick haer gaf eenen soen,
Maer door achter-klappers fout
Is die vryheydt nu verflout.

4. Soud' ick haer vereeren
Met een bloem op haren dagh,
Oft met spel, ter eeren
Van den Mey, alsoo men plach,
Terstondt isser eenen Uyl,
Die daer in-dringht sijnen muyl.

5. Komter dan een ander,
Die verstaet door een klappey,

Dat wy met malkander
 Staen en kouten wat te vry,
 Stracx soo seyt hy: Och! ick wou
 Dat den ezel schoot een grou.

6. 't Spijt my meest van allen
 Dat door dese snapperny
 Mijn Nymph schijnt te vallen
 In grammoedigheyt op my:
 Daerom dient my goeden raedt
 Om te vlieden dit gepraet.

7. Men siet alle dagen,
 Als een hondt een deftigh peert
 Met gebas oft knagen
 Soeckt te grijpen na den steert,
 Dat het peert gaet sijnen ganck,
 En den hont weer-keert met stanc.

8. Soo ghy Zoilisten,
 Die van dese soete min
 Door uw' tongh vol listen
 Soeckt te trecken mijnen sin,
 Hoe ghy kort oft hoe ghy bast,
 Hoe mijn liefde beter wast.

9. Oorlof voor het leste,
 Oorlof Maget souvereyn,
 Schout als eene peste
 Achter-klappers vol fenijn:
 Want noch beir noch tygers jongh
 Zijn soo wreet als een quae tongh.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

*Dat ick sweegh is noyt geschreven,
 Maer het isser by gebleven;
 Dan ick heb wel yet gesproken,
 Dat my suer is op-gebroken:
 't Is dan beter stil te swijgen,
 Als van spreken rouw te krijgen.*

J. Cats.

Klaegh-liedt.***Stemme: Gheluckigh is den mensch.***

Sylvia reyne Maeght,
 Die mijn hert hebt ontsteken,
 O bloem die my behaeght,
 Van wie ick altijd spreke,
 Door wiens klaer aenschijn
 Ick lijde groote pijn,
 En heel oy-naer verdwijn.
 2. Noyt liefde was soo groot
 Van *Troilus* volherdigh,
 Noch *Pyramus* in noodt,
 Om *Thysbe* sijn Lief weerdigh,
 Die met sijn eygen handt
 Heeft in sijn hert geplant
 Het sweert door minnen-brant.
 3. Gelijk de Swane singht,
 Soo moet ick 't oock besuren,
 Als haer de doot bespringht;
 Dus volgh' ick haer nature:
 Ick klaegh vroegh ende laet,
 Maer sy blijft obstinaet,
 En doot my metter daedt.
 4. Ach! u soet wesen doet
 Mijn ziel soo dickwils suchten,
 Meest als ick wel-gemoet
 Te zijn denck in genuchten:
 Soo ick in vreught verkeer,
 Soo doet my 't herte seer,
 En treur' dan noch veel meer.

5. Dus komt my doch te baet,
O Liefste, eer ick sterve:

Haest u, ey! 't wordt te laet,

't En zy ick troost verwerve:

Doet my dan onder-standt,
En bluscht nu mijnen brandt,
Oft breeckt der liefden bandt.

6. 't Is waer, ick ken den sin
Van alle u gedachten,

Ghy houdt u stille min
Ghesloten in sijn krachten,

En siet met wijsen raedt
Oft al mijn droef ghepraet,
Ghevoeght is by de daet.

7. Princesse blijft ghesondt,
Ontfanght u dienaers herte,

Op dat door uwen mondt
Ghenesen magh sijn smerte,

En dat wy moghen beyd'
Voorts leven zijd' aen zijd',
Tot dat de doodt ons scheyd'.

Zyt Baes van uwen Aerdt.

*Ick vond onlanghs myn lief in 't groene sitten slapen,
Ick sagh haer roode mondt, ick bleef' er op staen gapen:*

*Dies kreegh ick stelens lust: ô seldsaem dievery!
Ick stal van haer een kus, sy stal een hert van my.*

J. Cats.

Klaegh-liedt, van een seker iuffrouw over d'ontrouwigheyt van haren minnaer.

Stemme: O schoon goddinn' moght my gebeuren.

HElaes! nu magh ick wel verlanghen
Met pijn, ende betraende wanghen,
En zwaer gesucht,
Vol on-ghenucht,
Naer u, die mijn hert houdt bevanghen,
En van my vlucht.
2. Doen ick mijn liefd' u eerst vertelde,
V hert ghy doen gantsch op my stelde,

Ghelijck het scheen
 Aen u gheween;
 Nu laet ghy my als de ghequelde
 Bedroeft alleen.
 3. Ghy zwoert my gheensints te verlaten,
 Nu vliedt ghy als den obstinaten
Theseus ontrouw,
 Die meed' in rouw
 Broght *Ariadne* door sijn praten,
 Die schoon Karsouw.
 4. Maer *Iupiter* heeft haer verheven,
 En een blinckende kroon ghegheven
 Aen 't firmament,
 Voor haer ellend',
 Sulcx wacht ick oock, als mijn droef leven
 Sal zijn ghe-endt.

5. Als uw' conscientie u sal knaghen,
Van 't lijden dat ghy hebt doen draghen
Vw' trouw' slavin,
Voor hare min,
Die ghy hebt gaen van u verjaghen,
Met wreedden sin.

6. Ontsteeckt nu Cupido, uw' brander,
En brengt daer door eenigh verander
In mijnen vrindt,
Dat hy my mindt,
Alleen door een, want tot gheen ander
Ben ick ghesindt.

Alleen door een.

*Nieuw liedeken.**Stemme: Contesse de Corsol, la ut re mi fa sol.*

O Soetste Nymphé schoon,
 Aen wie dat weerdt de kroon
 Der Goden waer gegeven,
 Siet ick met groot ootmoedt
 Val u als nu te voet,
 En bidd' u om mijn leven.

2. Komt Liefste metter spoedt,
 Ontdeekt uw' wesen soet,
 En doet doch assistenci'
 Als een die trouw'lijck slaeft,
 En wenscht te zijn gelaeft
 Door uwe bly presenci'.

3. Want geene tongh voorwaer
 En soud' op duysent jaer
 (Al hadd' sy eloquenci')
 Vertellen 't swaer ellend',
 't Welck ick met groot torment
 Verdraegh door uw' absenci'.

4. My dunckt, alwaer ghy zijt,
 Dat daer by is altijdt
 Mijn stemm' vol desolaci',
 Die op uw' woorden soet,
 Gelijck den Echo doet,
 Antwoordt met lamentaci'.

5. Oorlof, o wreede Maeght,
 Nu wordt van my geklaeght,
 Dat ghy kort mijn jongh leven,
 't Welck ghy door 't lieve licht
 Van uw' seer soet gesicht
 Wel kont verlengen geven.

Droom-liedeken.

LEstmael lagh ick in fantasy,
 Met mijn schoon lief, 't was in den Mey,
Venus quam daer in een groen dal
 Met haer Kamenierkens all'.

2. Ick sagh *Juno* en *Pallas* jent,
Orpheus met sijn instrument,
 En *Paris* den Jonghelinck jonck,
 Die *Venus* den gulden appel schonck.

3. *Apollo* maeckte groot gheklangh
 Met alsoo lieffelijcken sangh;
 De *Musen* songhen daer om prijs:
 My docht ick lagh in 't Paradijs.

4. *Bacchus* die werd' daer seer vereert,
 Want hy hadd' bier in wijn verkeert;
Ceres quam daer oock met haer Fruyt
 Seer soet van smaeck, en vol virtuyt.

5. *Rhetorica* quam daer seer fier,
 Lieffelijck op-rechtende haer bannier:
 Men sprack daer niet dan Rhetorijck,
 'k En hoorde mijn leven noyt diesghelijck.

6. Daer werdt ghestelt een schoon tonneel,
 Terwijl ick lagh in dit prieel;
Thalia speelde daer seer idoon;
Iupiter sagh uyt sijnen throon.

7. *Mercurius* quam door de locht,
 En heeft daer een nieuw tijdingh gebrocht,
 Dat men verjaghen soud' met kracht,
 Al die *Rhetoricam* veracht.

8. Als die Comedy was ghedaen,
Venus die is ras op-ghestaen,
Met Cupido haer kindt soo wreedt,
Die schoot daer al zijn pijlen heet.

9. Van al dees' vreught was ick seer bly,
Om dat Aurora quam by my
Met haren lichten dagh seer ras,
Ick sagh dat 't maer al dromen was.

10. Als ick op-stondt met mijn Princers,
Doen rees den koelen dauw heel vers,
Ick heb haer vry, sonder geschil,
Noch eens ghesoent *Om beters wil.*

[*Vlucht niet, vlucht Laura niet*]

Stemme: Que je suis travaillé.

VLucht niet, vlucht *Laura* niet:
 Hoe langh sal mijn verdriet
 V nortsheydt noch behagen?
 't Schijnt dat ghy niet en siet
 Hoe door 't geduerigh klagen
 Mijn stemm' begeeft,
 Mijn tongh die kleeft,
 Mijn stemm' begeeft/
 Mijn tongh die kleeft
 Aen 't gehemelt dat gheen nat meer heeft.

2. Siet ghy niet hoe ick hijgh,
 En schier ter aerden zijgh
 Van u steeds na te sweven,
 Soo ick geen troost en krijgh,
 Verlooren is mijn leven;
 Och keert Goddin
 Den stueren sin,
 Och keert Goddin
 Den stueren sin
 Eens naer de langh-ghewenschte min.

3. Hoe kan doch wesen dat
 Soo Goddelijcken schat,
 Gepronckt met 's Hemels zegen,
 Een Marmer ziel' om-vat,
 Die niemandt kan bewegen,
 Noch door de straf,
 Die sy hem gaf,
 Noch door de straf,
 Die sy hem gaf,
 Noch selve door het droevigh graf.

4. Och hoe kan het ghesicht
 Dat in mijn ziele sticht
 Onblusschelijcke qualen,
 Hoe kan soo brandigh licht
 Sijn voedsel doch ghehalen
 Van 't ysigh hert,
 Dat noyt en werdt,
 Van 't ysigh hert,
 Dat noyt en werdt
 Ontvrosen door mijn heete smert?

5. Is 't soo dan dat de pijn,
 Waer door ick steeds verdwijn,
 V sinnen kan verblijden,
 'k Wil u gheen droefheydt zijn,
 Maer sal ghewilligh lijden,
 Soo langh als ghy
 Met vreught tot my,
 Soo langh als ghy
 Met vreught tot my
 Ghebruyckt u soete tyranny.

[Sint dat ghy mijn ghedachten]

Stemme: O liefste lief verheven. (Oft) Jean de Nivelle.

Sint dat ghy mijn ghedachten
 Seer vriendelijck verkrachten,
 Soo liet ick sucht op sucht,
 Een ongewoone smerte
 Door-snijdt altijdt mijn herte,
 Terwijl' ick hoop' en ducht.

2. Ick hoop' u hemelsch wesen
 De wonden sal ghenesen,

Die het self heeft ghemaect,
 Door u beleefde zeden,
 En minnelijcken reden,
 Daer ghy mee zijt bespraect.

3. Ick ducht ter ander sijden,
 Dat mijn ellendich lijden
 V niet beweghen sal:
 Daerom soeck ick te decken
 't Gheen' dat ick doe verwecken
 In allerley gheval.

4. 't Is buyten mijn vermogen:
 Want mijn verliefde ooghen
 Sien altydt naer uw' deur,
 Daer mijn ziel' is begraven,
 Dit's mijn behouden haven,
 Hier leyt mijn ancker veur.

5. Seght eens, en segt Goddinne,
 Oft by geval uw minne
 Op yemandt waer geleydt,
 Woudt ghy niet insgelijcken
 Dat hy sijn minn' liet blijcken
 Tot ware danckbaerheydt?

6. Indien ghy soudt begeeren,
 Laet u mijn suchten deeren,
 En draeght my weder-liefd',
 Soo wordt mijn pijn genesen,
 En ick sou saligh wesen,
 Om dat ghy my verhieft.

't Kan verkeeren.

[Daer den schat is, is het hert]

*Daer den schat is, is het hert,
 En de handt is by de smert,
 En d'ooge swiert altydt,
 Daer een jeughdigh herte vrijdt.*

J. Cats.

[*Blinckende schat-kist op-ghevult*]

Stemme: Cher amy quand je te voy.

BLinckende Schat-kist op-ghevult
 Met Goddelijcke gaven,
 Hoe langh sal mijn verslaeft ghedult
 Vw' moghentlydt naer-draven?
 Laet uw' zeghen-stralen
 Jonstigh op my dalen,
 Dat ick uyt de qualen // ende pijn gheraeck,
 En 't beginne // van de weder-minne smaeck.
 2. Waerom leeft doch den eenen mensch
 Voorspoedigh en gheluckigh,
 En dat den and'ren mist sijn wensch
 Swaer-moedigh ende druckigh?
 't Zijn verdraeyde plaghen,
 En verkeerde slaghen,

Die Fortuyn doet draghen // al de gheen' die mint,
 Tot dat hy door strijden // het verblijden wint.

3. Siet doch eens op 't verlopen' glas

Van mijn ontsncken suchten,
 Maeckt ghy my weder die ick was,
 Soo blijf ick in 't beduchten,

Oft my u besturen

Meet met dobbel uren,

Oft dat in 't verduren // mijn verwinningh leydt,
 Waer van mijn ellende // naer het ende beydt.

4. Ick ben als sneeuw, ghy zijt de Son,

Door wiens hittigh gloeyen,
 Vyt mijn ghesicht een lauwe bron
 Van tranen komt te vloeyen:

Want door uwe krachten

Smelten mijn ghedachten,

Is het wonder t'achten // dat de ziel verdwijnt,
Waer op het vermoghen // van uw' ooghen schijnt.

5. Terwijl den bol in 't rollen drijft,
Wie weet waer hy sal enden?
Hope gheeft troost, soo langh sy blijft,
Wil ick my t' uwaerts wenden,
En met vaste sinnen
V oprecht beminnen,
Tot dat het beginnen // van u jonst vereyscht,
En mijn trouw betooningh // met belooningh spijsht.

6. Heeft oyt den Sonnen-loop om-ringht
Den middel-kloot der aerde?
Al 't gheen' dat in u soo eerlijck blinckt,
Is van de selfste waerde:
Wilt my dan verwerpen
In u lieve ermen;

Want naer dat ghy 't kermen // van uw' dienaer acht,
Is sijn dootd en leven // even in uw' macht.

Levende sterf ick.

[Ghy amoureuse geesten]

Stemme: Soo 't begint.

GHy amoureuse geesten,
Verquist den tijdt als beesten,
En versmacht // dagh en nacht,
Onbedacht // door de kracht
Van Venus soeten brandt,
Als Cupido ter handt
Sijnen gulden boghe spant,
En komt u hert door-wonden,
Hoewel hy heeft gebonden
Sijn ooghen toe,
Wie weet hoe // al is 't moe;
Nochtans kan hy geraken
V gesicht // door sijn schicht,
Want dit wicht // vlieght seer licht,
Die 't al in 't vyer doet blaken.

2. Al waert ghy duysent mijlen
Van hem, nochtans sijn pijlen
Sullen 't hert // wonder pert
Met een smert // wonden hert,
Niemandt hy en vergeeft;

Wie heeft 'er oyt geleeft,
 Die hy niet door-schoten en heeft?
 Daerom draeght hy de vlogels:
 Want hy schiet sonder kogels:
 Maer het gepeys,
 Zydy 't wijs // houdt den peys,
 Waer door hy wordt verwonnen,
 Schout verdriet // en gaet niet
 Dat ghy siet // dat van 't riet
 Kleyn garen wordt gesponnen.

3. Die haestigh zijn verbolgen,
 En hunnen kop dul volgen,
 Hoort doch wel // wat een spel
 Door 't gequel // ick vertel,
 Wat den mensch dickmaels naeck,
 Als hy somtijds aen die raeckt,
 Hoe inwendigh hy dan blaect,
 Aen-siende dan geen reden
 Door ongeruste zeden,
 En mallen raedt,
 Doet veel quaedt // ende schaedt:
 Ick wil te kennen geven,
 Neerstigh hoort // ongestoort,
 Hier komt voort // hoe vermoort
Elivia liet haer leven.

4. Onkuysheydt doet bederven,
 En menigh mensch vroegh sterven
 Wel gesondt // 't hert gewondt:
 Schouwt die sond' // t'aller stont;
 Op dat ghy niet en vaert,
 Gelijck u hier wordt verklaert,
 Van den onkuyschen aert,
 En wilt hier uyt wel leeren,
 Hoe de Romeynsche Heeren
 Zijn wel soo saen
 Al vergaen // in de baen,
 Die Venus spel hanteren.
 Desen sanck // neemt in danck,
 Al is 't lanck // sonder dwanck,
 Swijght stil, laet ons geberen.

Klaegh-liedeken. Van een eerbaer man, over het droevigh verdrincken van sijn huys-vrouwe.

Stemme: So daer yemant vraeght,, wie hier leyt begraven.

BLijdschap van my vliedt // laet ick my bereyen,
 Om mijns ziels verdriet // droevigh te beschreyen:
 Want ick in mijn jeught // heb mijn uyt-verkooren,
 Al mijn hooghste vreught // en vermaeck verlooren:
 Berst uyt bracke dauw // ach! ick smelt in rouw,
 Als ick over-denck met smert,
 Dat de schoone Vrouw // die den hemel wouw
 My te plaetsen in mijn hert,

Daer ick op had geslagen // 't opperst van mijn behagen;
 Die ick hiel voor al mijn lust,
 Is in haer jonghe daghen // my van de doodt ondraghen
 Naer d'on-eyndelijcke rust.

2. Ach! als ick haer deugt // haer roem-weerde zeden,
 Eerbare gheneught // wel-ghestelde leden,
 Vriendelijck onthael // lieffelijcke woorden,
 Daer met menighmael // sy mijn ziel bekoorden,
 By my selfs betracht // en op alles acht
 Dat my is van haer gheschiedt,
 Klaegh' ick klacht op klacht // ja swem dagh en nacht
 In een borne van verdriet,
 Ach! dat de doodt soo spoede // en eer wy 't beyd' vermoeden,
 V van my heeft af-gheruckt!
 Waerom, o wreede roede // hebt ghy niet in het woeden
 My met een in 't graf ghedruckt?

3. Wat ic doe oft laet // 'k voed' noch steeds mijn klachten,
 Mijn beminde gaet // noyt uyt mijn gedachten,
 Sit ick aen den dis // (naer mijn oude wijse)
 Dad'lijck ick haer mis // wegh dan met de spijsse,
 Wil ick daer van daen // naer mijn kamer gaen,

Spreken mijn gedachten weer:

Hier sagh ick haer aen // daer plagh sy te staen,
 Ginder sat sy by my neer,
 En mijn Lief, mijn waerde // mijn deugdelijck vermaerde
 Troostertje, leydt nu, helaes!
 In de swarte aerde // by die haer eerst baerde,
 En is daer den wormen aes.

4. Dan ist oft mijn hert // berst in duysent stucken,
 Dan vernieuwt mijn smert // met mijn ongelucken;
 Gae ick tot mijn rust // dan op 't bedde leggen,
 Mijn verlopen lust // port my strax te seggen:

Hier genoodt ick vaeck // eerbaer mijn vermaeck,
 Soete-lam, in d'Echt, met u,
 En (o droeve saeck!) Lief, mijns levens baeck,
 Waer berust uw' lichaem nu?
 Gingh d'Echt ons niet bereyden // doen 't ons te samen leyden,
 Een geluck, en een gevaer?
 Waerom, in 't verscheyden // hadden wy niet beyden
 Insgelijcx oock eene baer?
 5. Doch, bedacht ick recht // ick en moest niet klagen,
 d'Aerd' was doch te slecht // om dat beeldt te dragen,
 Sy was al te vroom // deughdigh en Godvruchtigh,
 Loffelijck van roem // heusch, beleeft en tuchtigh,
 Dies heeft haer den Heer // op-getogen t'eer
 In sijn hemelsche gebouw,
 Daer sy haer veel meer // sal vermaken weer,
 Als sy hier op d'aerde sou,

Sy leeft in genuchten // daer ick hier in duchten,
 Wachtend' t'samen naer de uer,
 Die niet is t'ontvluchten // 't eynde van mijn suchten,
 Tot dat God ons t'samen vuer.

Gunst baert nijdt.

[*Als van twee gepaerde schelpen*]

*Als van twee gepaerde schelpen
 d'Eene breeckt oft wel verliest,
 Niemandt sal u kunnen helpen,
 (Hoe gy soeckt, oft hoe gy kiest)
 Aen een die met effen randen
 Iuyt op d'ander passen sou,
 d'Eerste Zijn de beste panden,
 Niet en gaet voor d'eerste trou.*

J. Cats.

[Edel artisten koen]

Stemme: Flora komt nu ten dans.

EDel Artisten koen,
 Ghy jonge-dom van sinnen,
 Komt met u lief in 't groen,
 Wy sullen gaen beginnen
Rethoricam t'hantieren,
 Maken solaes en vreught:
 Met *Venus* Kamenieren:
 Want onsen geest verheught.

2. Den tijdt is komen hier
 Dat men sal vreught beginnen,
 Lustigh ghy Jongheydt fier,
 Wilt met genuchten singen,
 Heft op met soete talen
Rethoricam delicaet:
 Op dat wy prijs behalen
 Van alle Nijders quaet.

3. Dan sullen wy zijn vry,
 En met rust' mogen praten:
 Komt met u liefken by,
 Neemtse tot uwer baten,
 Schenckt uyt *Mercurius* schalen,
 En drinckt Vrouw *Venus* dranck;
 Op dat op ons mach dalen
 d'Eer van den Wijngaert-ranck.

4. Ick sach de Nymphen reyn
 Den Roosen-krans bereyden,
 't Was in de Mane-schijn,
 Daer ick my gingh vermeyden:
 Op eenen tack van dooren
 Het Nachtegaelken sangh;
 Het was my soet om hooren,
 Derwaerts nam ick den gangh.

5. Siende langhs eenen kant
 Een Maget komen treden
 Met bloemen in haer handt,
 Spelend' met lustigheden:
 Ick docht in mijnen sinne
 Wie dat sou mogen zijn,
 Soo ickse wel gingh vinne,
 Was het de Liefste mijn.

6. Doen ick mijn Lief aen-sagh
 Onder haer eerbaere oogen,
 Boodt ick haer goeden dagh
 Om reyne min te toogen,
 Schaem-roodt wert sy soo seere,
 Doen sy d'oogh op my sloegh,
 Ende uyt liefden teere
 Heuslijck sy op my loegh.

7. Seer minnelijck voorwaer
 Gingen wy daer spanceren,
 Wy hadden geen gevaer
 Voor Klappers oft Comeren,
 't Was uyt getrouwe minne,
 Ende met haren danck,
 Dat sy met hert en sinne
 Haer trouwken aen my schanck.

8. Seght my maechdelijck greyn
 Ben ick niet uwen Beminden?
 Jae ghy, sprack sy certeyn,
 Geen liever kan ick vinden;
 Mijns herten melodye,
 Mijn troost, mijn toe-verlaet
 Schout alle vileynye,
 En alle Klappers quaet.

9. Seer aerdigh van fatsoen,
 En moedigh van couragie
 Was ick in al mijn doen,
 Als eenen kloecken Pagie,
 Vyt enckel trouwigheden
 Gaf ick dees Maget siet,
 Mijn trouw en eerbaerheden,
 s'En refuseerdes niet.

10. Ick sagh *Aurora* klaer
 De duyster nacht verjagen,
 En *Phoebus* kortst daer naer
 Met sijnen gulden wagen:
 Ick sagh aen d'een contrey,
 Door *Ceres* wijs verstandt,
 Over bergh en valley
 Veel vruchten schoon geplant.

11. *Paris* seer excellent
 Deed' my om scheidende dencken,
 Voor een eerlijck present
 Gingh ick de Liefste schencken
 Een Laurier-tacxken schoon
 Als eenen Roosen-hoedt,
 Dit was dees bloem te loon,
 Siet wat de liefde doet.

Nieuw minne-liedeken.

Stemme: C'est mon Isabelle.

O Liefste verheven,
 Verlicht mijn droef leven
 Vyt alle getreur:
 Want niemandt en kan voorwaer
 Mijn hert eenigen troost geven
 Dan ghy alleen Lief eerbaer.

2. Overdenckt met reden,
 Princesse vol zeden,

Mijn getrouwigheydt,
 Die ick, o Lief, t'aller stont
 Met peys, liefde ende vreden
 V tot noch toe heb gejoint.

3. Onder Venus Maeghden
 Alleen my behaeghden
 Vwe zeegbaerheydt,
 Daer mijn sinnen vol van pijn
 Yverigh altijdt naer jaeghden,
 Als een' Hert naer de fonteyn.

4. Nu dan schoon Figure,
 Vyt een liefde pure
 Verleent my bystandt;
 Soo sal alle swaer gesucht
 Van mijn jongh hert t'aller ure
 Nemen nu voortaan de vlucht.

5. Niemandt soo vol-presen,
 Die my kan genesen
 Van mijn swarigheydt,
 Dan ghy, o Liefste minjoot:
 Komt dan, wilt mijn trooster wesen,
 Eer ick smaeck voor u de doot.

6. Oorlof dan Princesse,
 Oorlof mijn Meestersse,
 Ick neem mijn af-scheydt:
 In mijn' druck en swaren rouw
 Weest voortaan mijn middelersse,
 En blijft my altijdt getrouw.

Denckt op den Kerck-hove.

*Een Minnaer die getrouw., blijft in Zijn meeste lijden,
 Acht hy geen druck noch rouw., hy sal in 't eynd' verblijden.*

Minnelijcke toover-kracht.***Stemme: O heyligh, saligh Bethlehem.***

De suster van de toovery,
 En Venus naeste bloedt-vriendinne,
 Vooghdess' van 's wereldts heerschappy,
 En aller herten Koninginne.

2. Die onse zielen boeyt, en bindt
 Met stricxkens van ghevlochten hayren;
 Die met een loncxken over-wint
 't Gheweldt van vele Oorloghs-scharen.

3. Die 't alles voor haer buyghen doet,
 Die door een stale-borst kan booren,

Die d'aller-herdtste van ghemoedt,
Met een soet lachsken kan bekooren;

4. Die heeft my in haer hooghe macht,
Die dwinght my tot een vyerigh minnen.
Is 't wonder! Neen: haer schoonheydts kracht
Kan d'aller-kloeckste wel verwinnen.

5. Wanneer ghy in de koelte rust,
Soo drilt, en trilt het kruydt van vreughden,
Oft 't in uw' by-zijn waer verlust,
En in uw' komste sich verheughden.

6. De Lely is jalours van dy;
De Goudt-bloem staet, vol spijt, ghedoocken;
De Roos wijckt, schaem-roodt, aen d'een zy,
Soo haest s'uw' adem heeft gheroocken.

7. Wanneer ghy dan uw' stemme soet
Menght onder 't hell' gheklanck der snaren,

Ons op-ghelichte zielen, doet
 Ghy (door 't gheluyt) ten hemel varen.
 8. Wel aen, mijn soete Tooverinn',
 Ghy sluyt my in soo sachte banden,
 Bindt vast, mijn lieve Vyandinn',
 Ay! bluscht niet uyt dit vrolijck branden.

Levende sterf ick.

Liefde-lof.

Stemme: Gheluckigh is den mensch.

GODlijck-vercierde // Vrouw,
 Die vierig in mijn sinnen // staet,
 Vw' hoogh-gevierde // trouw
 Mee-doogend', my gewinnen // laet,
 Op hem 't beminnen // slaet,
 Die door dijn leven // leeft,
 En 't sijn begeven // heeft.
 2. Dijn leven leeft // in my,
 En heeft het mijn gedreven // neer,
 Mijn leven sweeft // in dy,

En soeckt sijn s'levens leven // weer,
 Daer u verheven // eer
 Mijn trouwe deughden // loont,
 En 't hert met vreughden // kroont.

3. Verflaude krachten // rijst,
 En lof-sanght u verkoren // Bruyt,
 Die uw' gedachten // spijs,
 Met vreugt, en haren toren // sluyt:
 O wel-geboren // spruyt!
 Dijn weerd-gepresen // aert
 Mijn ziels genesen // baert.

4. Den schoon gehulden // Krans
 V voor-hoofd heeft om-dreven // wis,
 Die vol van gulden // glans
 Der Goden, selfs door-weven // is,
 Door u gegeven // is
 Den geur van *Floras*., schat,
 Met 't eel *Pandoras*., vat.

5. Den nijdt sijn herte // knaeght,
 Om dat uw' deught victory // vecht,
 Daer sy haer smerte // klaeght,
 Ghy teeckens der gelory // recht,
 't Welck in memory // hecht
 Des tijds geweteniss',
 Vry van vergeteniss'.

6. Princes, die boven // all'
 Wat aerts is, uwen throone // plant,
 Daer elck u loven // sal,
 Dat gy der maegden kroone // spant:
 Jont my uw' schoone // handt
 Die my voor 't sneven // hoet,
 En *stervend'*, *leven*., doet.

Levende sterf ick.

Vrede-sucht. Tot bewijs wat de Nederduytse rijm-konst vermach.

Stemme: Phoebus die is langh over de zee.

GEbeden // seyndt heden // dijn reden // tot Godt,
 Om swijgen // van 't hijgen // dat krijgen // verdwenen,
 Moordt, branden // ons' landen // met schanden // bespot,
 Daer lusten // ons kusten // in rusten // voor-henen;
 Wilt spenen // o Heere! 't vermeerende quaedt,
 Ons sonden // ontbonden // dijn wonden // tot smaedt,
 Maer behoedt ons // en doet ons ghenaed'.

2. Wilt stercken // de wercken // met merckende reën
 Der staten // die 't quaet en // het haten mach scheuren,

Verlichtse // en stichtse // ja vlechtse in een,
 Dat sy-lien // en wy-lien // ons vry sien // van treuren:
 De deuren // wilt sluyten // van buyt ende roof,
 Bevrijdt // voor den strijdt // en den nijdt // het Geloof,
 Maeckt voor stoorders // de hoorders doch doof.

3. Wy stroomen // in droomen // door 't schroomen // verblint,
 Noch soecken // noch boecken // verkloecken de sinnen,
 Ons machten // ons grachten // ons krachten // zijn windt,
 God stuert // en bemuert // ons gebuerten van binnen;
 Gewinnen // ons voeten // t' ontmoeten // der deught,
 Wy kleven // aen 't leven // verheven in vreught,
 Dat altijd // ons bevrijdt, en verheught.

4. O hoogen // vermogen // mee-dogenden Al!
 Dijn handen // verpanden // de banden // van vreden,
 Worpt neder // 't onweder // dat seder // 't geval
 On-spoedigh // verwoedigh // ons bloedigh vertreden:

Dijn leden // beschermt // en om-ermt // uwe Bruydt,
 Die 't smachten // heel nachten // in klachten // weent uyt,
 Laet doch broeyen // d'on-bloeyende Spruyt.

5. De wolcken // vertolcken // de volcken // den Peys,
 't Verhoopen // staet open // om koopen genade;
 't Betrouwen // drijft rouw' en // 't benouwen op reys;
 't Verschillen // der willen // sal stillen // ter stade;
 Te spade // 't geluck // in den druck // noyt verscheen:
 Bidt krachtigh // eendrachtigh // 't waerachtige Een
 Sal ons geven // te leven // in Vreen.

Levende sterf ick.

*De Reden weynigh voordeel,, heeft,
 Als on-verstandt hert oordeel,, geeft.*

Eynde des eersten Deels.

**Het tweede deel van het Brabandts
nachtegaelken, bestaende in herders-dichten.**

Klinck-dicht.

*Soo ick dees daghen gingh om my wat te vermeyden,
 Langhs henen Etterbeck, soo vond' ick op een veldt
 Een Herder jongh bejaert, met sijn kudd' ongetelt,
 Die met een Herderinn' spanceerde langhs de heyden.
 Ick sagh dat hun gehoor de soete stem verleyden
 Van eenen Nachtegael, die met een lief geweld
 De sinnen van dit paer soodanigh heeft ontstelt,
 Dat hen noch yemants oogh, noch oock den nacht deed' scheidt.
 Ick docht, siet wat een stem doet van een soo kleynen dier,
 Die niet alleen het vee door sijn heel aerdigh singen,
 Maer Herders oock van 't veldt tot Venus krijgh kan dwingen.
 Komt hier ghy Nymphkens dan, komt Herders goedertier,
 Komt luyt naer 't gheluyt van mijnen Nachtegale,
 Hy sal u leeren 't recht van minnen door sijn tale.*

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Herders vrede-sangh.***Stemme: Van Leopoldus.******Thyrsis.***Liefste *Philida*

Hoe toeft ghy doch soo spa

Met u lievende gena?

Laet u zegen // nu bewegen,

Ende biedt my eens de handt:

Want het is nu Vrede in het landt.

Philida.2. *Thyrsis*, u gesucht,

En quelende geducht

Heeft mijn hertje gantsch bevrucht

Met weer-minnen // om u sinnen

Te verkoelen in den brandt:

Want het is nu Vrede in het landt.

Thyrsis.

3. O! de Herders-schaer

Sal singende te gaer

In dit vrolijk Vrede-jaer

Ons ontmoeten // en begroeten
 In den trouwen liefden bandt:
 Want het is nu Vrede in het landt.

Philida.

3. Siet hoe *Coridon*
 Sijn soete *Florion*
 Vindt daer schuylen voor de Son,
 In de lommer // buyten kommer:
 Mits sy is aen hem verpandt:
 Want het is nu Vrede in het landt.

Thyrsis.

4. Siet hoe vry, en los
 Vyt 't blader-rijcke bosch
 Komt den gantschen Herder-tros,
 Met heel reyen // in de weyen
 Danssen aen den water-kant:
 Want het is nu Vrede in het landt.

5. Laet ons derwaerts gaen
 Langhs dese koele baen,
 En de handen t'samen slaen;
 Jeugdig springen // vreugdig singen
 Hoe de min haer vruchten plant,
 Want het is nu Vrede in het landt.

Philida.

6. Nymphkens, weest gegroet,
 En willekom ontmoet;
 Laet ons vlechten eenen hoedt
 Van schoon rosen, versch in 't blosen
 Voor die prijs wint met verstandt:
 Want het is nu Vrede in het landt.

Levende sterf ick.

*Den Vrede die de Steden bouwt,
 Bespreeckt den Echo in het Wout,
 En seynd den galm te land waert in,
 Dies queelt de leugt van soete min:
 Want vreugt met vrede t'saem gepaert.
 Rust, lust, en heyl, en veylheyd baert.*

t'Samen-gesangh, tusschen Lisidas ende Niciaen.

Stemme: Weest nymph gegroet.

Lisidas.

Schoon Herderin
Mijn soete Veldt-goddin,
Sult ghy 't noch lange my maken suer,
Moedigh, trotsigh, spijtigh, en altijd even stuer?

Niciaen.

Des Herders min,
En haren dommen sin
Verandert als windt van uer tot uer.
Wanckelbaer, lichtveerdigh zijn sy meest van natuer.

Lisidas.

Mijn woorden // accoorden met wil en ghedacht,
Siet Engel // ick mengel met tranen mijn klacht.

Niciaen.

Wy achten // de klachten der Minnaers geveynst,
Vol treken // sy spreken dat 't hert niet en peyst.

Lisidas.

2. Mijn trouw ter noodt
Sal tuyghen haest de doodt,
Soo ghy my u jonste niet en biet,
Treusel soete becksken, mijn lijden doch aensiet:

Niciaen.

In 't vrijen snoodt
Is hun gheveynstheydt groot,
Tot dat hunnen wil met ons gheschiedt,
Dan en acht-men treusel noch soete becxken niet.

Lisidas.

Mijn ossen // mijn bossen, mijn wey, en mijn vee,
Mijn leven // daer neven zijn voor u al ree.

Niciaen.

Mijn eere // is meere dan alle u goedt,
Vw' knapen // uw' schapen, u vleesch, en u bloedt.

Lisidas.

3. 't Ghediert vergaert,
 't Ghevoghelt kipt oft paert,
 Lief, laet ons gaen vermeyden langs 't geboomt,
 Daer een klaer fonteynken, oft silver beecxken stroomt,
 Der dieren aerdt
 Gheen vrees in hen en baert,
 Dat door achter-dencken hen verschroomt,
 Houdt natuer en wille gheteughelt en ghetoomt:
 Wilt ramen // om t'samen te leven in vreught,
 't Verdencken // sal krencken u leven en jeught.

Niciaen.

Neen Herder // niet verder, 'k en ben niet soo dom,
 Ick blijve // oft drijve mijn schaepkens weerom.

Lisidas.

4. Schoon *Niciaen*,
 Ey! Liefste, blijft wat staen,
 Wilt hier neder-sitten in het groen,
 Jont my, soete Beecxken, dat ick u geef een soen.

Niciaen.

't Waer on-geraen,
 Neen Herder, laet my gaen,
 Ick en heb uws soenkens niet van doen,
 Ic moet met dees kruyden mijn lammerkens gaen voen;
 Sy slijten // sy bijten het klaveren gras,
 Daer Rammen // en Lammen zijn wel af te pas:
 Mijn Koeyen // die loeyen, ick moet 'er gaen by,
 Die t'elcken // om melcken soo bleeten naer my.

Lisidas.

5. Princes, met lust,
 Ick bidd' u, eens gekust,
 Schoone *Niciaen*, Lief my doch jont
 Vwen rooden, roosen, robijnen, soeten mondt.

Niciaen.

Houdt u gerust:
 Nu komt, mijn Lief, komt kust,
 Kust *Lisidas*, Lief kust my terstondt,
 Eer gy gansch verbrandet, op dat gy blijft gesont.

Lisidas.

Hoe jeughdigh // hoe vreughdigh u jonste beleeft:
 't Aen-raken // sal maken dat *Lisidas* leeft.

Niciaen.

Leeft blye // leeft vrye van droefheyte en rouw:
 Volherdet // soo werdet vergolden u trouw.

*t'Samen-praetken, tusschen eenen edelman, en een herderinne.**Stemme: Dites moy simple pastorelle.**Edelman.*

SEght my, o soete Herderinne,
 Wat maect ghy hier in dees valley?
 Verlaet al u Schaepkens vry,
 'k Sal u maken een Gravinne:
 Liefste gunt my u liefde geheel,

Ick sal u kleeden in 't fluweel.

Herderin.

2. Monsieur ick danck u (wilt niet stooren)
 Ghy toont my veel te groot faveur,
 'k Heb eenen and'ren serviteur,
 Die my voor al heeft verkooren:
 V *Coridon* mijnen Herder minjoot
 Sal ick beminnen totter doodt.

Edelman.

3. Laet desen Herder, o Bloem der Bloemen,
 Is 't dat ghy mijn Vriendin wilt zijn:
 Want aen u maeck' ick nu ghemeyn
 Al mijn goedt en mijn rijckdommen:
 Liefste gunt my, &c.

Herderin.

4. *Señor*, gelooft dat door u gifte
 Mijn herte niet verand'ren sal
 Van mijnen Herder sonder gal,
 Die my dient naer mijn gelifte:

V *Coridon*, mijnen Herder, &c.

Edelman.

5. O! Herderin, blijft niet soo doove,
Verlaet doch desen slechten bloedt,
Ick ben e'el en rijck van goedt,
En manghel en is gheen roove:
Liefste gunt my, &c.

Herderin.

6. Geen gierigh hert, oft lust van stammen
En sal my trecken van dees min:
Oock en weet ick niet den sin
Van de hofs-geleerde *Dammen*:
V *Coridon*, mijnen Herder, &c.

Edelman.

7. O! schoon' Nymph, ghy doolt van reden,
't En zy ghy desen plompaert laet:
Om te genieten metter daedt
Een kasteel vol heerlijkheden,
Liefste gunt my, &c.

Herderin.

8. Liever heb ick gerust te slapen
 In een kleyn huysken arm en slecht,
 Met mijnen getrouwen knecht,
 Die vrolijck leeft met sijn Schapen:
 V *Coridon* mijnen Herder, &c.

Edelman.

9. Blijfdy aldus versteent van herte,
 Soo moet ick 't koopen met de doot:
 Komt dan, staet my by, 't is noodt,
 In mijn droefheydt ende smerte:
 Liefste gunt my, &c.

Herderin.

10. Monsieur, ick ben oock wat geslepen,
 Ick merck uw' woorden valsch te zijn;
 Ick en ben gheen Medecijn,
 Om te helpen uw' gebreken:
 V *Coridon* mijnen Herder, &c.

Edelman.

11. Adieu dan, wreede Herderinne,

Adieu Courage vol van spijt,
Adieu Bië sonder soetheydt,
Adieu Maget sonder minne:
Liefste gunt my u liefde geheel,
Ick sal u kleeden in 't fluweel.

Herderin.

12. Adieu Flatteerder vol van roemen,
Adieu o Minnaer voor een reys,
Adieu Stoffer van 't Palleys,
Adieu Plucker van ons bloemen:
V *Coridon* mijnen Herder minjoot,
Sal ick beminnen totter doodt.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

[*'t Was eenen herder vroegh op-ghestaen*]

Stemme: La pastorelle.

't WAS eenen Herder vroegh op-ghestaen,
En met sijn Schaepjens hoeden ghegaen,
Soo verr' aen gheenen groenen kant,
Daer hy een Herderinnetjen vandt.

2. Hy seyde tot haer: Weest Nympe gegroet,
Wat maeckt ghy soo vroegh op den voet,
Met u Schaepjens al in het veldt,
En veel Lammerkens on-ghetelt.

3. God groet u Herder al van ghelijck,
Vw' kudde die is vet en rijck,
Vw' Geytjens, Lammers zijn seer pril,
Vw' Bockjens zijn seer weynigh stil.

4. O Herderinne, hier's goetd gherief,
Laet ons ombijten mijn soete Lief,

Brenght vry u maelken by het mijn,
 Ons Fleschken moet ghedroncken zijn.

5. Waerachtigh, Herder, ick ben te vree,
 Langht uw' spijs uyt soo doe ick mee:
 Hier aen den kant van desen bosch
 Sal ick mijn maelken maken los.

6. Ick brenght het u eens schoon Herderin,
 Op 't goedt succes van onse min,
 En dat in alle eerbaerheydt:
 Een kusjen maeckt den gheest verblijdt.

7. Herder leght vry u mondeken aen:
 Want u reden is wel verstaen;
 Is 't dat ghy het meynt in eer en deught,
 My gheschiede noyt meerder vreught.

8. Oorlof schoon Herderinne, mijn trouw
 Die schenck ick u als eyghen vrouw:

Want ick heb u schoon bloem ghepluckt,
 't Is wonder wel met my gheluckt.

9. Oorlof, o Herder, met u verkleer,
 Is 't uw' belieft, komt morghen weer,
 'k Sal u verwachten onder dit loof:
 Dit Liedtjen *Rust* meest *op den Schoof*.

Nieuw herders-sucht.

Stemme: Van 't vrouwtjen met de vincken.

ONder eene groene linde,
 Soo ick met mijn honden liep,
 Vond' ic onlangs dat *Clorinde*
 Mijn beminde lagh en sliep;
 Dus ick uyt verliefde lust
 Heb een weynigh neer-gerust.

2. 'k Sagh dat haer sneeuw-witte handen
 Lagen op haer borst gekruyst,
 En haer ooghskens sonder branden
 Waren in den slaep verhuyst,
 't Hertjen door vermoeytheyt joeg,

En haer kraegjen opwaerts sloeg.

3. Haer poesel-roode wangen
Gingen sachtjens op en neer,
Die eens, docht ick, derfde langen
Eenen kus: neen peysd' ick weer,
Ick en wil, om eenen soen,
Mijn gemoedt geen hinder doen.

4. Vyt haer roode roose lippen
Blies sy eenen Roosen-dauw:
Die eens, docht ick, derfde stippen
Dese lippen: och! hoe sou
In het stelen van die vreught,
Wesen zijne ziel verheught.

5. d'Oorsaeck van dees soete pijnen,
Maeckte *Tyter* eenen dief:
Want ick docht 't sou drollig schijnen
Dat ick niet en nam 't gerief,
Daer ick met gedulde klacht
Menigh jaer heb na gewacht.

6. Nu gaet *Tyter* stadigh dolen,
Treurigh, bleeck, en droef van sin,
Recht om dat hy heeft gestolen
Eenen kus van sijn Goddin:
Tyter om een kleyn misdaedt
Nu van rouw al treurend' gaet.

7. Voor een oogenblick genoeghen
Van soo kleyne dievery,
Voel ick in my self een wroegen,
Dat gedurigh seght tot my:
Tyter, Tyter, kusjens dief,
Geeft hem weder aen u Lief.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Vlucht van Daphne voor Apollo.***Stemme: When Daphne dit from Phoebus fly.***

DOen *Daphne* d'overschoone Maeght,
 Van *Apollo* haer vlucht nam ten boswaert in,
 En van hem snel wierdt na-gejaeght:
 Sy liep, en hy riep vast: O schoone Goddin!
 Toeft wat, toeft wat, weest niet verbolgen,
 Ey! waerom loopt ghy? u selven besint,
 Leeuwen, noch Beyren, noch Tygers u volgen;
 Maer 't is *Apollo* die u soo bemindt:
 Wilt u ontfermen, yet // acht ghy mijn kermen, niet,
 Laet ghy mijn Godtheydt dan in de ly?
 Hebt deernis, *ô Daphne!* hebt deernis met my.

2. De gheen' daer ghy soo schouw van vlucht,
 Is Herder, noch Kinckel, die 't vee hoedt oft weydt:
 Maer 't is een Godt, die door de lucht
 De gulde glans van sijne stralen uyt-spreydt;
 d'Opperste *Jupiter* is mijn Heer Vader,
Claros, en *Delphos*, en *Tenedos* staen
 Tot mijn gebiedt, en bevel alle-gader;
 Ick ben de Sonn', mijn suster de Maen;
 Kruyden en bloemen, die // ick nau te noemen, sie,
 Locken mijn stralen allen uyt d'aerd':
 Magh dit u niet locken? o Schoon' u bedaert.

3. Noyt word' ick oudt, staegh blijf ick jongh,
 Mijn hayr en vergrijst noyt, maer blijft even geel:
 En dat mijn stem, wanneer ick songh,
 By de negen Musen, oft 't spel van mijn Veel
 V, o mijn *Daphne*! moght komen ter ooren,

Dat ghy soo langh u loopen wat liet,
 't Sou sonder twijffël uw' herte bekooren,
 Om my te helpen uyt mijn verdriet:
 Och! hoe gerustjens wou // ick dan met kusjens jou
 Liefken onthalen als een Goddin,
 Nu *Daphne* staet, *Daphne* hoort doch naer mijn min.

4. Maer 't was om niet wat *Phoebus* riep;
 Want *Daphne* vloot van hem soo snel als sy kon:
 Waerom hy oock soo schichtigh liep,
 Dat hy haer in 't loopen op 't leste verwon.
Penëus! Penëus! Phoebus bestormt my,
 Helpt my, o Vader! riep *Daphne* versaeght;
 Kuyssche *Diana*, komt, bidd' ick, vervormt ghy
 Stracx dese schoonheit, verhoort doch uw' Maeght:
 Want ick wil sterven, eer // hy sou verwerven // meer;
 O doodt! ghy zijt my seer wellekoom,

Daer mede wierdt *Daphne* vervormt in een boom.

5. Den droeven *Phoebus* bleeck van rouw,
 Omhelsde met tranen den lieven Laurier,
 En seyde: o Boom! beeldt van mijn vrouw,
 Blijft altijdt groen, en een vyandt van 't vyer,
 Spertelt en klatert wanneer men uw' blaed'ren
 Werpt in het vyer, doet als *Daphne* deed',
 Doen haer het vyer van mijn min wou naed'ren,
 Strijdt dan, soo *Daphne* my weder-streed'.
 Leert daer de maegden door // als men haer jaegt, het oor
 Nimmer te buygen naer geyle lust;
 En daer op heeft *Phoebus* den boom eens gekust.

Gunst baert nijdt.

*Nieuw herders-klacht.**Stemme: Herderinne, &c.*

AMarillis,
 Mijn lieve Veldt-goddinne,
 Mijn soete pijn,
 Sal dan *Phyllis*
 Noch langher door u minne
 Ghemartelt zijn?
 Sult ghy my al levend' in een lijck
 door loose treken
 Van min-ghebreken
 Noch langher steken?
 Ey! neen, o Lief, houdt op,
 Houdt op, houdt op,
 Ach! houdt op, eer ick beswijck.
 2. 't Is gheleden
 Ontrent de seven jaren,
 O *Amaril,*
 Dat met beden,
 Ick aen u quam verklaren
 Mijns herten wil;
 Even wel 't is alles te vergeef;
 Mijn stadigh suchten,
 En droevigh duchten
 Acht ghy voor kluchten:
 Nochtans ick in die pijn,
 Die pijn, die pijn,
 In die pijn u niet begheef.

3. Hoe veel keeren
 Heb ick u *Amarillis*
 Op 't veldt ghewacht,
 Om te leeren
 Hoedanigh uwen wil is,
 En u ghedacht?
 Hoe menigh reys quam ick vermoeyt ghegaen
 Door sneeuw en regen
 Veel suere wegghen,
 Al gingh 't my teghen,
 Om u alleen een woordt,
 Een woordt, een woordt,
 Maer een woordt te spreken aen!

4. Voor mijn lijden,
 En langh-besuurde minne,
 En spreekct ghy niet
 Dan van scheyden,
 En als een Tygerinne
 Ghy van my vliedt.
 Tsa mijn hert, 't is langh ghenoech ghedient,
 Kont ghy door 't sterven
 Haer niet verwerven,
 Wilt droefheydt derven,
 En elders soeckct een Lief,
 Een Lief, een Lief,
 Maer een Lief die weder-mindt.

5. *Amarillis*,
 Als *Phyllis* u quam groeten
 Met soet ghestreel
 Siet ghy *Phyllis*
 Ael-weerdigh met de voeten,
 Als een te veel;
 Daerom wil ick u, o wreede Maeght,
 Voortaeen verlaten,
 En elders praten,
 Tot meerder baten:

Vaert wel, dan maer eer langh,
 Eer langh, eer langh,
 Maer eer langh ghy dat beklaeght.

*Een kloeck Soldaet,, die vroegh en laet,, Zijn leven waeght,
 En voor de eer,, van sijnen Heer,, goê sorge draeght;
 Is 't dat sijn dienst,, met geene winst, versien en werdt,
 't Is wonder, want,, hy in den standt,, van trouw volherdt?
 Soo oock een Maeght,, die wordt gevraeght,, in hare jeught,
 En langhen tijdt,, nu is ghevrijdt,, op eer en deught:
 Is 't dat sy lacht,, en Minnaers klacht,, voor spijtigh houdt,
 Is 't wonder dat,, sulck spijtigh vat,, blijft on-getrouwt?*

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Herders-sangh. Tusschen Phyllis ende Galathea.***Stemme: Van labberdaenken.******Phylis.***

O *Galathea*, mijn soete Goddinne,
 O schoonste Nympe van dit wout,
 Waerom is 't dat ghy u weder-minne
 Van my soo langh af-keerigh houdt?
 Daer ghy van binnen // uw' sinnen wel siet
 Dat u van *Phyllis*, noyt gril is geschiedt,
 Daer ick van landen // van panden, van wey,
 Ben on-gelijcker // en rijcker dan ghy.

Galathê.

2. Ey! rijcken *Phyllis*, wat sal hier af komen?
 Houdt vry uw' Ossen en Schapen op stal,

Al komt ghy over u kudde te roemen,
 Daerom ick u niet minnen en sal.
 Hierom dan Herder // niet verder en denckt,
 Eer ghy mede // u reden verkrenckt:
 Want yeder Maget // bestaget soo vry
 Yemandt met sinnen // te minnen als dy.

Phyllis.

3. Stadigh ontfangh ick u trotsige reden,
 Wat ick u oyt heb voor-geleydt?
 Gelijck ghy over dry dagen geleden
 Een arrem kusjen my hebt ontseydt,
 Als *Amarillis*, naer *Phyllis* vertreck,
 Met uwen luste // u kuste uyt geck,
 Daer ick gave // als slave mij handt,
 Dat ick mijn leven // sou geven tot pandt.

Galathé.

4. Is dat, *ô Phyllis!* uw' eerste ontmoeten,
 Dat ghy my voor belooningh thoont,

Dat *Amarillis* my selve quam groeten,
 Dan een soentjen my heeft gejon?
 Daer ick doch immer // hem nimmer en sagh,
 Hoe soud' ick konnen // hem jonnen een lach?
 Daerom, *ô Phyllis*, mijn wil is dat ghy
 Laet dees gepeysen // nu reysen op zijd.

Phyllis.

5. Heb ick u *Galathea* doen spreken,
 'k Bidd' u neemt dat niet qualijck af.

Galathê.

O neen, *ô Phyllis*! maer wildy u wreken,
 Omhelst my, dat is voor een straf.

Phyllis.

O Herderinne // uw' minne beleeft
 Maeckt dat u Strijder // wat blijder nu leeft.

Galathé.

Herder volherdy // soo werdy bemindt,
 Want het verblijden // het strijden verwint.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

*Nieuw klaegh-liedeken.**Stemme: Amarillis, &c.*

HERderinne,
 Roem-weerdigh Bloem der vrouwen,
 Pronck van ons tijdt,
 Veldt-goddinne,
 Hoe langh sult ghy my houwen
 In desen strijdt?
 Ach! wanneer sult ghy uw' jonst my bien,
 Dat eens mijn klagen,
 En stadigh jagen
 V magh behagen,
 Beminnen, och wanneer,
 Wanneer, wanneer,
 Ach! wanneer sal 't eens geschien?
 2. O Clorinde,
 Hoe langh is 't wel geleden,
 Dat wy te saem
 In dees Linde
 Vyt goeder herten schreven
 Ons beyder naem?
 Dit's de plaets, o Lief, daer wy wel eer
 Veel duysent lustjens,
 En soete kusjens,
 Geheel gerustjens
 Genooten: maer die vreught,
 Die vreught, die vreught,
 Ach! die vreught leydt nu ter neer.
 3. Kan mijn lijden,

Mijn onverdiende plagen,
 Mijn swaer verdriet,
 V verblijden,
 Soo is mijn treurigh klagen
 Geheel om niet,
 Is mijn doot, mijn sterven, u gerief:
 Kan ick u sinnen
 Door stadich minnen
 Niet eens verwinnen,
 Soo segh ick u Adieu,
 Adieu, Adieu,
 Ach! Adieu mijn liefste Lief.

Nieuw herders-praet, tusschen Tyter ende Galathea.

Stemme: Malesimen.

Tyt.
 WAer neemt ghy soo haestigh henen uwen gangh,
 Seght my *Galathé* door uwen soeten sangh?
 Bestiert u voetjens // en gaet wat soetjens,
 'k Groet u met gewenschte dagen langh.

Gal.

Wel wie spreeckt my hier soo minnelijcken aen,
Zijt ghy dat *Tyter*?

Tyt.

Waer henen wildy gaen?

Gal.

Ick gae om melcken // mijne Koeytjens, welcke
Ick wedd' sy my al loeyende wachten staen.

Tyt.

Galathé., leydt my mee, moght het my gebeuren.

Gal.

Tyter maet // 't waer geen raet // yemandt moght ons speuren.

Tyt.

Wie sal ons hier sien by een?

Gal.

't Veldt heeft oogen in 't gemeen.

Tyt.

't Zijn al quae gedachten // maer.

Gal.

Maeghden moeten wachten // haer.

Tyt.

Laet my u geleyden
Door de groene weyden,
Op dat ick u mijn trouw en min verklaer.
2. O *Galathea*, mijn schoone Herderin,
V eerst aen-sien brocht my 't minnen in den sin,

V schoon lichame // reyn en bequame,
Heeft willigh my gebrocht tot uwe min.

Gal.

Jae *Tyter*, en let u anders niet?
Ghy en soeckt my maer te brenghen in 't verdriet,
Sulcken kluchten // die sal ick wel vluchten,
'k En sal u Herder licht gelooven niet.

Tyt.

Schoon Jongh-vrouw // kreegh ick nou // troost tot mijnder wonden.

Gal.

Tyter siet // geen verdriet // is oyt aen u bevonden.

Tyt.

Ghy weet beter dan ghy praet.

Gal.

'k Raed' u *Tyter* dat ghy gaet.

Tyt.

Galathé, zijt niet soo wreedt,
Ick en doe u doch geen leedt.

Gal.

Is dat geen leedt,
't Is 't meeste dat ick weet,
Dat yemandt oyt een sterffelijck mensch aen-deedt.

Tyt.

3. Hoe menigh-mael heb ick u verhaelt
 Vw' deughden, en uw' schoonheyt af-gemaelt?
 Hoe menigh-mael gepresen // u eerbaer wesen,
 Waer door ghy mijn hert ende vryheydt staelt?
 Hoe menigh-mael liet ick mijn schaepekens al
 Gaen dolen, oft gestolen in den stal,
 Om u te spreken? soudt ghy dat wreken
 Met een on-waerdigh weer-geschal?

Gal.

Tyter vliedt // 't is om niet // ghy moet my verlaten.

Tyt.

Ey! waerom // liefken kom // laet ons noch wat praten,

Gal.

Ick moet by mijn Koeyen // gaen.

Tyt.

Laet die noch wat loeyen // staen.

Gal.

Neen *Tyter*, men wacht naer my.

Tyt.

Dies te beter acht men dy.

Gal.

Och! ick moet scheyden.

Tyt.

Neen, ghy moet wat beyden,

Den dagh die is noch vroegh genoegh van ty.

4. En sult ghy dan noch nimmermeer
 V wreedt gemoedt tot my-waerts keeren weer?
 En sal ick u sinnen // niet eens verwinnen,
 Daer ick u bemin op deught en eer?

Gal.

Jae *Tyter*, soud' ick soo jonge teere Maeght
 Soo licht gelooven de klachten die ghy klaeght:
 Wegh ware lusten // rouw dat waer mijn rusten;
 Want sulcken bedrogh de herders meest behaeght.

Tyt.

Schoon jongvrouw // eer ick sou // de geloften breken,
 Van mijn trouw // liever sou // ick mijn hert af-steken:
 Den Oliphant sou vliegghen eer,
 Eer ick mijn sinnen van u keer;
 Och mijn Lief, mijn troost, mijn al.

Gal.

Tyter, tiert u niet soo mal.

Tyt.

Ey! en wilt niet klagen,

Tot u behagen

Ick noch een vrolijck Liedtjen singen sal.

5. Alhier in dit genoeghelijcke dal,
 Vol bloemetjens schoon, by desen groenen wal,
 Daer dit klaer stroomken // langhs menig boomken
 In 't midden wispelt met een soete val;
 Hier sagh ick eerst mijn schoone *Galathé*,
 Wiens glants scheen helder als de nieuw-gevallen snee,
 Wiens eerbaerheden // ende brave zeden
 Mijn hert met heete min ontsteken dee;
 Haer blond hayr // gaf sy daer // den wint mee te speelen,
 Haer gelaet // metter daet // mijn vry hert quam steelen,
 Haer ooghskens bloncken bruyn van verr',
 Veel schoonder als de klaerste sterr':
 Och! vrouw *Venus*, hoogh-geacht,
 Seyndt door *Cupido* uw' kracht,

Dat mijn *Galathea*
 Nu eens segge mee Ja,
 Voor al mijn droevigh lijden voor en na.

Gal.

6. Ja *Tyter*, hoe zydy soo gewondt?
 O Schalck en Vos, hoe speeldy met den mondt!
 Gut, hoe kondy queelen // en de herten steelen
 Van de Maeghden met een lieffelijcken vondt!

Tyt.

Ja, mijn *Galathea*, 't is al 't oude liedt,
 Mijn singen, en mijn springen, dat daer door geschiet,
 Is om te vermeereren // uw' lof, prijs, en eeren,
 Noch en wint de liefde uw' jonste niet,

Gal.

Boefjen snoodt // ick word' roodt // Gut hoe kan jy praten!

Tyt.

Ey! waerom // Liefjen kom // 'k sal u niet verlaten.

Gal.

'k Blijf te langh van huys, eylaes!

Tyt.

Galathé maeckt geen geraes.

Gal.

Wel het schijnt of 't dond' ren wil.

Tyt.

Neen, het weer is wonder stil;
Och! mijn hoop', mijn leven,
Wilt my nu troost gheven,
En maeckt doch eens een eynd' van ons geschil.

7. Bemindt doch, o mijn *Galathea* braef,
Die u trouw dient als d'aller-meeste slaef,
Ghy krijght in handen // alle mijn landen,
Mijn Ossen, Geyten, Schapen, en mijn haef.

Gal.

O! *Tyter*, swijght, het is genoegh geklaeght,
Ghy wint victori' op my jonge Maeght,
Ick ken de krachten // van mijn gedachten,
Mijn Moeder moet eerst zijn om raedt gevraeght.

Tyt.

Neen, jongvrou // onse trou // knopen wy hier t'samen.

Gal.

Tyter, wat // seght ghy dat // ghy hoort u te schamen.

Tyt.

Het wordt op eer en deught gebouwt.

Gal.

Tyter, stil uw' handen houdt.

Tyt.

O mijn *Galathea* soet.

Gal.

Ick sal roepen soo ghy 't doet.

Tyt.

Roept soo 't u seer // doet,
Swijght soo ick 't meer // moet,
Een kusjens en ontnemt u eer noch goedt.

8. O! soete *Galathea*, mogen wy
Eens gedurigh blijven zijd' aen zy,
En dat niemant scheidt // en mocht van ons beyden,
't Waer een hemelsch Paradijs voor my.

Gal.

Jae *Tyter*, hier mede soo gae ick deur,
Ghy mooght my volgen: Adieu, dat gaet u veur;
En al ons praten // wilt verborgen laten,
Op dat wy niet en komen in 't getreur.

Tyt.

Galathé,, op wat stee // komen wy te samen?

Gal.

Tyter vriendt // hier toe dient // dese wey bequame:

Adieu *Tyter*, goede rust.

Tyt.

Galathé, noch eens gekust.

Gal.

Mijn Moeder die sou kijven // och!

Tyt.

Wat sou sy meer bedrijven // doch?

Och mijn *Galathé*,

Liefjen ick gae mee,

Ons liefde laet doch leven in peys en vree.

[*Sylvester jongh bejaert*]

Stemme: O soetste nympe schoon.

Sylvester jongh bejaert,
Gewoon ten bossche-waert
Sijn dertel vee te leyden,
Plagh op een holle riet
Te speelen menigh Liedt,
Terwijl sijn Schaepjens weyden.

2. Hy noch vry van de min
Beloegh met dommen sin
De soete vrouwe-lusten,
En sijn genoeg was
Alleen in 't klaver-gras
Met sijne kudd' te rusten.

3. Tot dat hy eens bevondt
 De schoone *Rosemond*t
 In 't groene ligghen slapen.
 Die heel vermoeyt van gaen,
 Ontrent *Sylvesters* baen
 Een slaepken quam te rapen.

4. Den Herder heel ontrust
 Werdt innighlijck belust
 Om haer te gaen beloncken,
 En hy die in sijn hert
 Noyt voelde minne-smert,
 Begon oock me te voncken.

5. *Sylvester* liet sijn oogh
 Ghedurigh van om-hoogh
 Op *Rosemonde* speelen,
 En lossende een sucht,
 Vol vrees en vol genucht,
 Meynd' haer een kus te steelen.

6. Maer soo *Sylvesters* handt
 Aen-raeckte maer den kant
 Van hare poesle wangen,
 Vloogh uyt haer roose-mondt
 Een adems-dauw terstondt,
 Waer door hy wierdt bevangen.

7. Och, seyd' hy, Herderin,
 Is dat de soete min,
 Die *Pan* my heeft bevolen?
 Door een onnoosel lust,
 Dat ick eens heb gekust,
 Wordt my mijn hert gestolen.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

*Mey-liedeken.**Stemme: Deught-rijcke herderin,, die in.*

DEn Mey die komt ons by // seer bly,
 Den Winter kout ons nu verlaten heeft,
 't Geboomte dat komt uyt // en spruyt
 Door *Phoebus*, die ons nu sijn warmte geeft;
Dianâs nachten langh // *Boreas* stuur en strangh
 Heeft ons verlaten, in vrolijckheydt leeft,
 Den Nachtegael singht // het Geytjen dat springht,
 Het Swaluwjtjen sweeft.

2. Godt *Pan* die sat in 't veldt // en teld'
 Sijn Schaepjens die daer weyden in het gras,
 Sijn Pijpjes hy doen nam // en klam

Op eenen bergh, daer 't seer geneugh'lijck was,
 In d'oogh kreegh hy seer dra // sijn soete *Sylvia*,
 Die *Coridon* ontmoete seer ras,
 Sy wierden verstoort // hy leyde haer voort,
 En wierpse in 't gras.

3. *Coridon* seyde, komt rust // met lust
 Mijn soete *Sylvia*, wat neffens my.
 Een suchtjen haer ontvloodt // seer groot;
 Nochtans lonckten haer ooghjens even bly.
Coridon sprack haer toe // mijn soete Beckjen, hoe,
 'k En bender niet verre, sucht ghy om my?
 Seght Herderinne // quelt u de minne?
 Komt klaget my vry.

4. Och! neen, 't en is dat niet // maer siet
 Mijn Schaepjens zijn verstrooyt hier in dit dal,
 Een Lammetjen ick hier mis // gewis

't Is voor mijn herte een groot on-geval:
Coridon laet ons gaen // *Sylvia* blijft wat staen;
 In 't ruyschen der bosschen is geen geschal,
 Niet dan gewoel // van bladertjens koel,
 Ey! maeckt my niet mal.

5. Ick schencke desen Mey // seer vry,
 Aen een Princesse die mijn hert door-wondt,
 Die soete Veldt-goddin // der min,
 Die haer Minnaers vermaeckt tot allen stondt:
 Maer siet doch eens met lust // hoe dat *Coridon* kust,
 Sijn *Sylvia* mint, sijn herteken toont,
 Maeghdetjen reyne // lost my van pijn // so leef ick gesont

[*Waer henen Rosemond*t]

Toon: Guillot est mon amy.

Tyter.

WAer henen *Rosemond*t,
 Soo driftich met u Schapen?
 Den vroegen morgen-stondt
 Is qualijck noch ontslapen:
 'k Bidd' u, laet mijnen hondt

Vw' kudde bewaren,
 Wy sullen bey
 Gaen bloemetjens paren,
 En in geen' groene wey
 Een Roose-krans vergaren.

Rosemond.

2. Neen, *Tyter*, houdt u stil,
 Ick ken u loose treken,
 V wanckelbaren wil,
 Is onlanghs wel gebleken,
 Als ghy met *Amaril*
 Ginght klaveren plucken,
 Nu laet ghy haer
 In aller-ley drucken:
 Neen *Tyter* dit gevaer
 Sou my misschien oock lucken.

Tyter.

3. Ick sweer u Herderin,
 Dat ick noyt heb bedrogen,
 Oft door een geyle min
 Een maeght tot schand' getogen.
 Stelt dan uyt uwen sin,
 Dees quade gepeynsen,
 Wilt langer niet
 V liefde geveynsen,
 Maer laet op mijn verdriet
 Een oogh van medelijd' deysen.

Rosemond.

4. O *Tyter*, uwe klacht
 Die waeyt met alle winden,
 V sweeren ick niet acht,
 Ghy sult wel ander vinden
 Die hooger zijn van pracht
 En schoonder van leden,
 Als *Rosemond*:
 Van hier met u beden:
 Blijft *Tyter*, blijft gesondt,
 En laet my doch in vreden.

Tyter.

5. Vaert wel dan *Rosemond*.
 Moordresse van mijn leven,
 Ghy hebt mijn ziel door-wondt,

En weygart hulp te geven:
 Ten minsten my doch jont
 Mijn leste begeeren,
 Dat ghy dit doet
 Op mijn serck graveeren:
Hier onder leght den Bloedt,
Die Rosemondts deed' verteeren.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

ROsemondts die lagh en sliep,
Blies violen uyt haer lippen;
Pan die sagh 't, en yligh liep
Soetjens op haer borstje knippen,
Met dat hy Zijn duym liet stippen,
Viel een Meer-bees van het lof,
Die 't recht op haer boesem mickte;
Dies hy riep, want hy verschrickte,
Och, och, och de speen is of.

CLare sou een kransjen maken,
Mits sy hutselt om het kruyt,
Hippelt daer een Vorschjen uyt,
Sy bestierf als lijne laken,
Eel-hert vlieghter by, en spruyt
Snorrend' sap uyt Wijngaert-besen
In haer aensicht, en onthaeckt
Al haer kraegh tot op het naeck:
Daer meê was sy stracks genesen.

*Herders liefs verkiesinge.**Stemme: Janneton, mon petit coeur.*

Sylvia, die mijn zieltje pijn
 Met lieffelijcke smerten,
 En die soo Goddelijck verschijnt
 In 't binnenst' mijnder herten;
 Wat bate my al 's Wereldts vreught?
 Als ick moest derven
 V by-zijn, ick sou sterven.
 2. Al waer 't dat ick in Vranckerijck
 De volckeren beheerde,
 En dat my 't machtigh Spaensche Rijck,
 Sijn Scepter presenteerde,

En dat ick sonder u, Me-vrouw,
Moest leven, warelijck ick sou
Setten besyen
All' 's wereldts heerschappyen.

3. Al jonden my de Goden hoogh
Des hemels heyr te leyden,
En dat ick van u soete oogh
Sou moeten zijn verscheyden,
Ick liet de Goden hun vermaeck,
Ick liet den Nectar soet van smaeck,
Om ondertussen
Mijn Herderin te kussen.

4. Want meerder vreught en acht ick niet
Dat worden kan gevonden,
Dan als ghy my een kusjen biedt,
Vyt grondt des herts gesonden,

Dan singht, en springht mijn bly gemoedt,
 Door 't nutten van het soetste soet;
 't Welck mijn gedachten
 Noch meerder doet verwachten.

5. Ick hoop' dat ghy sult zijn Princess'
 Van mijn verliefde sinnen,
 En dat mijn eenighste Vooghdess'
 My eeuwigh sal beminnen;
 Dit waer, *Sylvi* ', mijns herten lust,
 Dit waer mijn ziel een soete rust:
Want moest ick derven
Uw' by-zijn, ick sou sterven.

't Is wonder wat een Minnaer schrijft,
Als Venus-kindt sijn penne drijft.

Levende sterf ick.

Herders-sangh, tusschen Coridon ende Clorinde.***Stemme: Courante la reyne.******Cor.***

O Mijn beminde // *Clorinde*., mijn wel-versinde // Veldt-goddin,
 In u hert een kleyn plaetsjen win:
 Stilt doch mijne pijn
 Door u soet aenschijn,
 Eer ick heel verdwijn.

Clo.

2. *Coridon* stil wat // ick wil dat // u droef geschil wat // zy gepaeyt:
 Des Herders liefde die draeyt,

Gelijck den windt on-seecker waeyt:

Daerom rust u hoofd,
En u Lief verdooft,
Die u meer gelooft.

Cor.

3. O Herderinne // ick minne // u met den sinne, tot bescheedt
Sweer ick u op mijnen eedt,
Dat ick geen ander Lief en weet:
Ghy alleen, o Maeght!
Daer mijn hert naer jaeght,
Zijt die my behaeght.

Clo.

4. Stelt u te vreden // want heden // kenne ick met reden // te zijn vermant:
Komt Herder, geeft my in pandt
De trouw van uwe rechter-handt;
Op dat onse jeught

Bloeyen magh in deught,
En in reyne vreught.

Cor.

5. Laet dan uw' Koeyen // wat loeyen // en laet ons spoeyen // naer geen' wey,
Daer in sullen wy heel vry
Wesen van alle klapperny,
En wy sullen daer
Brenghen by te gaer
Al ons ete-waer.

Clo.

6. Herder ick mercke // de stercke // en trouwe wercke // van uw' min,
Tot teecken van 't eerste begin
Schenck ick u mijn vry hert en sin:
Hier beneden 't groen
Sullen wy ons noen
Houden met een soen.

Cor.

7. Terwijl mijn Schapen // wat slapen // en weydingh rapen // in het veldt,
 Heb ick hunnen trouwen heldt
 Turck, mijnen hondt, tot wacht gestelt,
 Die sal met gebas
 Weyren uyt het gras
 Alle quaedt geraes.

Clo.

8. Ey! 't wordt te spade // ick rade // eer ons verrade // yemandts oogh,
 Laet ons scheidyden, het is genoegh.

Cor.

Adieu, o Lief, tot morgen vroegh,

Clo.

Adieu Coridon.

Cor.

Adieu liefste Blom,
 Ey! siet noch eens om.

Naer 't duyster hoop' ick licht.

Nieuw herders-praetjen, tusschen Leander en Amaranthe.

Stemme: Dormez vous encore?

Lean.

Liefste *Amaranthe*,
Hoe komt dat u oogh
Rond om alle kanten
Gist'ren soo gedurigh vloog?

Ama.

Ja, *Leander*, 't is wel tijdt,
Seven Lammers ben ic quijt.

Lean.

2. Kom, kom Herderinne,
En kijckt niet meer om:
'k Schenck u Lief uyt minne
Seven schaepjens wederom,
Geeft my slechts tot onderpant
't Troutjen van u rechter-handt.

Ama.

3. Soetjes wat *Leander*,
Meynt ghy dat een Maeght
Aen d'een ende d'ander
So terstont haer liefde waegt?
Een goet Jager 't wildt niet acht,
Dat hem 't sweet niet aen en bracht.

Lean.

4. Segt my honigh-diefjen,
Waerom soo geveyst?
Komt doch soete Liefjen
Eer de Sonn' te rugge deyst,
Laet ons kouten in geen' wey
Eenigh praetjen van gevry.

Ama.

5. Ey! ick bidd' u Herder,
Eer ons naeckt getreur,
Gaen wy doch wat verder,
Daer ons niemands oogh en spur;
Maer siet Herder, onse veen
Loopen, dunckt my, onder een.

Lean.

6. Laet ons schaepjens weyden
t'Samen *Amaranth*':
Want sy alle-beyden
Zijn aen eenen Heer verpand;
Ondertusschen Herderin,
Spreeckt *Leander* van de min.

Ama.

7. Herder, ick verander
Door u soet gedicht.

Lean.

Lief, ghy doodt *Leander*
Door u lodderlijck gesicht;
Tot genesingh van ons smert
Schenckt my *Amarant* ' u hert.

Ama.

8. Herder, 't wordt te spade,
'k Laet u hier alleen,
Doet my rechts genade
Dat ghy scheyt ons Vee van een;
Want ick vrees voor ongeval
Eer sy raken in den stal.

Lean.

9. Toeft wat, lieve schapen,
Terwijl ick wat vry,
'k Sal u laten rapen
't Beste kruydtjen van de wey.
En ghy spade Sonne-schijn,
Laet ons noch wat t'samen sijn

Ama.

10. 't Schaepjen dat by nachten
Soo spaed' is op 't veldt,
Is niet te verwachten,
Als der wolven wreet geweld:
Gaet dan Schaepjens naer u kooy,
Eer gy wort der wolven prooy.

Lean.

11. Liefste, eer wy scheidyden,

'k Bidd' u noch een woordt,
'k Sal u dan geleyden,
En u schaepjens stieren voort.

Ama.

Neen, *Leander*, 't is genoegh,
'k Segh Adieu tot morghen vroegh.

Lean.

12. Vaert wel Herderinne,
Vaert wel *Amaranth* ',
Voester van mijn minne,
Oorsaec van mijn eerste brant.

Ama.

Adieu, Herder, goede rust.

Lean.

Amaranth ' noch eens gekust.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Mey-sangh.

Stemme: Van de thien brandekens.

KOmt *Galathea*, komt seer vaerdigh,
Komt, en voeght u hier ontrent;
Want uwe deughden zijn 't wel waerdigh,
Blijft my nu doch niet absent,

Want nu sult ghy // met my zijn bly
 Onder dit belommert groene;
 Mits den aenghenaemsten tijdt
 Van het jaer staet in 't saisoene:
 Hierom weest doch metter vlijt
 In den groene Mey verblijdt.

2. Aensiet *Phoebi* glans
 Met sijn lieffelijcke stralen,
 Beschijnt 't aerd'rijck gans,
 Ende oock Vrouw *Venus* salen,
 Daer de soete jonghe jeughden
 Baren dickwils vreught,
 Daer sy somtijds oock verheughden,
 Ende dat in deught;
 Den tijdt is komen // ick heb 't vernomen,
 Dat men wel magh doen

Alle genuchten // sonder suchten;
 Want den Mey is groen.

3. O alder-liefste verheven,
 Hier is den Mey bereydt,
 Die men u oock sal geven,
 Want hy's u toe-geseydt,
 Van kruydekens uyt-gelesen,
 En bloemekens kleyn en groot;
 Och! Liefste, neemt doch desen,
 En ciert uw' jeughdigh hooft,
 Wy sullen swieren // met manieren
 Jeughdigh // deughdigh, vol jolijt;
 Want ghy zijt // die t'aller tijdt
 Door u soet wesen mijn hert verblijdt.
 Wilt ontfangen // met verlangen
 Mijnen dienst in 't groene wout:

Ick ben benauwt // en heel verflauwt,
 Soo ghy my langer in pijnen houdt.

4. Hoordy ghy niet de vogelen fluyten,
 Singen en klingen op hun manier?
Flora die vlecht een krans van fruyten,
Daphne een kroon van Lauwerier,
Orphëus speelt oock op sijn Lier,
 Ende lockt alle dier // tot sijn spel goedertier;
 Maer ghy en acht my niet,
 Dat is my een verdriet,
 Want ghy veel liever een ander siet.

5. Ghy weet, o suycker-soete mondt!
 Wat wy hebben gedaen,
 Ghy hebt aen my veel deught gejoint,
 Seer wijselijck beraen;
 Ende nu laet ghy my gaen,

Noch en spreeckt my niet eens aen:
 Soo dat ick schier // van minne-vyer
 Niet wete wat bestaen:
 Veel beloften tot vermaen
 Hebt ghy van my ontfæen,
 Soo dat ick siet // door geen verdriet
 Van u noyt sal af-gaen.

6. Seer straffelijck my vallen de woorden,
 Die komen uyt uwen mondt,
 In 't eerste was ick de uyt-verkooren,
 Nu soo kenne ick uwen grondt:
 Sagh ick eens uw' borstjens rondt,
 Ick soud' worden heel gesondt;
 Maer ghy bly en acht my niet,
 Siende dat het meer geschiedt.

7. Zijt ghy my niet geheel getrouw

In desen rouw // 't welck ick onthouw;
 Mijn adem jaeght // seer onvertsaeht:
 't Werdt u gevraeght // doen ghy my saeght:
 Wildy ghy my dan, wildy ghy my dan niet helpen?
 't Is in u macht, wilt ghy mijn droefheydt stelpen:
 O liefste Lief // die ick verhief,
 Voor 't lest soo sende ick desen brief;
 Maer even wel // blijft ghy my fel,
 Dat is mijn lijden en gequel.

8. Wat gaet my nu aen // wat gae ick bestaen
 Soo ongerust te leven?
 Waer gaen ick om raedt // 'k en vinder geen baet,
 Mijn hert wil my begeven,
 Ick ben geheel in kermen // wout gy my eens ontfermen
 In u soete ermen // wy twee alsoo verwermen,
 Soo waer ick dan // den geluckstighsten man,

Die geraeckte tot sijn wenschen:
 Maer het is moeyt // die men verlooren doet,
 Want ghy my doet verstenschen.

9. Krachtige Maeght, vol van boosheden,
 Ghy hebt my door-snedden,
 Ende de dagen zijn geleden,
 Dat ick u heb gebeden:
 Nu ben ick vol ellenden,
 Vol van smerte // is mijn herte;
 In 't graf by d'onbekenden,
 Daer sult ghy my noch wenden:
 Want ick gevoel de wonden,
 Van uwe minne // Herderinne,
 Die ghy soo menigh stonden,
 Mijn ziel hebt doen door-gronden.

10. Princes, en zijt doch niet soo stuur,

Noch en siet altydt niet suur,
En houdt u niet steegh als een muur:
Want 't mis-staet aen uw' natuur.
Wilt soo niet scheyden // set druck bezijden,
Ende houdt de vaste min;
Soo mooghdy by tijden // uw' herte verblijden
Seer playsant naer uwen sin:
Want de jeught // die baert vreught,
Liefde verscheyden wercken doet,
En de deught // die verheught
Ziel' en sin, en 't gantsch gemoedt.

[*Coridon sucht nacht ende dagh*]

Stemme: Soo 't begint.

COridon sucht nacht ende dagh,
 En doet mistroostigh sijn beklagh
 Onder een groene linde,
 Roepende over-luydt,
 Roepende over-luydt:
 Waer is mijn Lief, mijn Bruydt
 Die ick beminde?

2. Dan gaet hy achter ende veur,
 En is ghestadigh aen haer deur,
 Hy roept dat hy moet sterven:
 In wiens klaer ghesicht,
 In wiens klaer ghesicht,
 Die hem sijn hert verlicht
 Alsoo te derven.

3. Wat doncker wolck van haet en nijdt
 Kander beletten t'mijnder spijt,
 De klare Son haer stralen?
 Daer ick als eene Maen,
 Daer ick als eene Maen,
 Het licht moet af ontfaen,
 En 't leven halen.

4. Dan gaet hy treurigh en mismoedt,
 Gelijck een Tortel-duyve doet,
 Die haer gaeyken heeft verlooren,
 Singend' een droevigh liedt,
 Singende een droevigh liedt:
 Voorwaer 't is groot verdriet
 Sonder verkooren.

5. Die noyt amoueurs en was,
 En weet niet hoe hy is te pas,
 Die een Lief heeft in 't minnen,

Dan is hem sijn gemoedt,
 Dan is hem sijn gemoedt,
 't Welck hem onrustigh doet
 Buyten sijn sinnen.

t'Samen-gesangh, tusschen Coridon ende Sylvia.

Op tweeder-hande wijsen.

Cor.

Ick koom u hier begroeten,
 Mijn soete *Sylvia*,
 En wensch u al // wat dat u wel beval,
 Magh strecken voor en na:
 Ick wensch dat ghy met vreughden
 V leven brengt ten end',
 Dat ghy van leedt // noch rou, noch droefheyte weet,

Noch dier-gelijck en kendt.

Sylvia.

2. Wel wie is dat? wie magh het doch wesen,
Die my daer soo begroet
Met alle dese wenschen soet?

Coridon, zijt ghy dat // soo komt hier by my wat?
Want ick u bedancken moet.

Corid.

3. Al wat ick magh bedencken,
Oft immers wat ick weet,
Al wat ick magh // bekomen nacht en dagh,
Staet al voor u gereedt,
Mijn Vee en alle mijn Schapen
Zijn u gepresenteert,
Mijn herders-stock // mijn gordel, en mijn rock,
En voorts wat ghy begeert.

Sylvia.

4. Wel ick en weet niet wat het magh wesen
Coridon, dat ghy

Dit aldus wenscht aen my?
 Oft soeckt ghy met vleyen // my soo te verleyen?
 Seght my wat uw' meyningh zy.

Corid.

5. Vraeght ghy, o Herderinne!
 Wat dit doch al beduyt,
 Siet eens om hoogh // een weynigh na mijn oogh,
 Daer sult ghy 't lesen uyt:
 Mijn gesicht, en al mijn wesen,
 En voorts mijn gantsch bedrijf,
 Thoont dat ick sou // mijn uyt-verkooren Vrouw,
 Dienen met ziel en lijf.

Sylvia.

6. Neen, *Coridon*, het gesicht kan dolen,
 Dus ick oock niet en acht
 Alle u geveysde klacht,
 Daerom wil ick scheyden // en mijn vee t'huys leyden
Coridon, adieu, 't wordt nacht.

Corid.

7. Een kusjen eer wy scheidyden,
Sylvia, noch een woordt,
 Oft ick beswijck // en stracx wordt ick een lijck,
 't En zy ghy my aen-hoort.
 'k Sweer u dat men op der aerden
 Geen wreeder dier en vindt,
 Dan een Juffrouw // die met geen weder-trouw
 Haer oprechten dienaer mindt.

Sylvia.

8. Neen *Coridon*, vermindert u klachten,
 't En is mijn meyningh niet,
 Dat ghy komt in 't verdriet:
 Want ick heb bevonden // dat ghy t'aller stonden
 My u ware jonste biedt.

Eynde des tweeden Deels.

**Het derde deel van het Brabandts
nachtegaelken, bestaende in boertigheden.**

Klinck-dicht.

HA! ha! wat hoor ick daer, wat is dit voor een gril!
Ick sie van tack op tack mijn Nachtegaeltjen springen,
Het schettert, en het tiert gelijk als d'Exters singen,
Het hippelt hier en daer, en selden is het stil.
My dunckt aen sijne stem, dat het met malle vreught
Vernieuwen komt ons Ziel', en leert ons door sijn fluyten
Met boerten en ghelach somwijlen 't hert ontsluyten:
VWant door een soet ghewoel wordt onsen gheest verheught.
't Is prijs 'lijck dat een man in feesten en maeltijden
Bedrijf somwijl een kluyt, en somwijl seggh' een klucht,
En wijs is op sijn tydt, maer vrolijck by ghenucht.
VWant een oudt spreek-woort is, dat-men den sot by tijden
Laet springhen uyt de mouw, om alle droef ghesucht
Wt ons vermoede Ziel' te drijven in de vlucht.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Klachte, van een nieuw-getroude.***Stemme: Van de fueillantinen.***

HOort gespeelen, wie ghy zijt // siet in tijdt,
 Van wie dat gy wort gevrijdt;
 Op dat ghy naer 't haestig trouwen
 Niet met my // niet met my
 V hoeft moet krouwen.

2. Eenen Eelman so het scheen // aen de leen,
 Quam my streelen met gebeen,
 Ick wist 't netjen soo te hangen,
 Dat den Haes // dat den Haes
 Was haest gevangen.

3. Maer nu leer ick, al te laet // uyt de daedt,
 Wat in 't vryen omme-gaet:
 Ic greep, in den schijn, een Joncker,
 Maer ick kreegh // maer ick kreegh,
 Een schralen Proncker.

4. Laes! sijn grootste heerlijkheydt // so men seydt,
 In de Lombaert aen-geleydt,
 Zijn maer obligaci-brieven,
 Die my vry // die my vry
 Al veel ont-rieven.

5. Kramers, Snijders, Juweliers // Pluymesiers,
 Roock-verkoopers, Herbergiers,
 Zijn sijn Vrienden ende Magen,
 Die my staegh // die my staegh
 Naer Kalis vragen.

6. Siet, soo raeckt mijn weynigh goedt // onder voet,
 Door een al te hoogh gemoedt;
 Om dat ick voor mijns gelijcken
 Niet en wou // niet en wou
 Het zeyltjen strijcken.

Niet te bondt.

[Lieve Lijsjen, mijn soet roosjen]

Stemme: Jaques, Jaques. (Oft) Nichtjen, nichtjen.

Heyntjen.

Lieve *Lijsjen*, mijn soet Roosjen,
 Die ick als mijn hert bemin,
 Zijt ghy niet mijn Boter-doesjen,
 En den Blaes-balck van mijn min?
Lijsjen, Lijsjen, soete lieve Meysjen,
Lijsjen, ghy zijt mijn Goddin.

Lijsjen.

2. *Heyntjen*, Veyntjen, mijn soet Baesjen,
 Waerom klaegh jy van u smert?
 'k Minne u boven *Thijs* en *Klaesjen*,
 O! Treck-plaester van mijn hert;
Heyntjen, Veyntjen, 'k en ben geen Begijntjen,
 Mijn hert voel ick mee verwert.

Heyntjen.

3. *Lijsjen*, *Lijsjen*, die in 't bloeyen
 Zijt van u voor-somers jeught,
 Laet u *Heyntjen* hem vermoeyen
 In het plucken van u vreught;
Lijsjen, *Lijsjen*, soete lieve Meysjen,
 't Roosjen baert al mijn geneught.

Lijsjen.

4. *Heyntjen* dat ick u liet plucken
 't Roosjen dat op 't steeltjen staet,
 't Sou my lichtelijck mislucken;
 De gepluckte Roos vergaet.

Heyntjen, Veyntjen, 'k en ben geen Begijntjen,
Maer ick weet wel wat my schaedt.

Heyntjen.

5. *Lijsjen*, laet my doch behouwen
d'Eer van uwen Maeghdom,
'k Sweer u dat ick u sal trouwen,
Als ick uyt den Leger kom;
Lijsjen, *Lijsjen*, soete lieve Meysjen,
Gunt my slechts de eerste blom.

Lijsjen.

6. *Heyntjen*, al uw' droevigh spreken
Acht' ick voor bedriegery;
Kost hy my dat maer aen-preken,
Heyntjen had den bras van my;
Heyntjen, Veyntjen, dobbel loose Queyntjen
Packt u voort met sulck gevry.

Heyntjen.

7. Wel hoe, *Lijsjen*, soudt ghy meynen
Dat ick u dan soud' af-gaen?

Lijsjen.

Moet u dat soo wonder schijnen?
Thijs deed' *Neel* dat spel oock aen;
Heyntjen, *Veyntjen*, loopt by u *Pirijntjen*,
 Die ghy 't selfste hebt gedaen.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Tracht niet argh-listelijck een Maeght van 't padt der eeren
Te leyden door bedrogh, wilt ghy haer minn' begeeren:
De straffe volght de sond': dus wilt de sonde vliên;
Want die eens anders schand' soeckt, sal zijn eygen sien.

Kluchtigh gesangh, gemengelt met verscheyden soorten van natien.

Stemme: Maeyken mijn lief, &c.

Spanjaerts

BEso los manus, mijn soete Schelmpjen,

Mijn lieve Liefjen, *como lo va?*

Het is nu tijdt dat ick mijn helmpjen,

Mijn kruydt, mijn loot weer halen ga.

Alarm, alarm, tsa, Boeren, tsa,

De kans is nu eens weer verkeert,

Bevemos vino, laet druck verdwijnen,

Los Españoles zijn weer begeert.

Italianen.*O Bella Figlia, ô amor mia!*

Mijn hoop', mijn troost, mijn Koningin,

Wilt u met my, o Lief, verblijden,

A poco, poco, recht naer mijn sin,

Neemt nu den krijgh weer een begin:

Beviamo bene de koele vocht,

Laet ons bedrijven // by Boeren wijven

De oude Italiaensche nocht.

Francoysen.*Tire le vin*, tsa spoelt de glazen,*Faites grand cher*, laet droefheydt staen,

En laet ons roepen, tieren, rasen,

Vive la guerr' den krijgh gaet aen,

Tsa lustigh, tsa, laet 't glas om-gaen,

Ick moet nu pooyen, want ick sal weer

De Boeren plagen // 't en kan nu niet dragen,
Oft ick een daeldertjen meer verteer.

Engelschen.

EN ghy, *ô nobel Englisch souldiers,*
Die geerne siet een *pretti Wencg,*
ô Gentel-man! wiens stercke schouders
Het Nederlandt dient voor een trench:
Set nou your swiet hart uppon à bench,
And kies her, kies her, vry dagh en nacht,
Laet nu u pijcken // niet slap'lijck wijcken;
Want den krijgh is weer op de jacht.

Hooghduytsche.

MYn liebste Schatzelein, last ons nicht trauren,
Dan der krig fanght wieder ohn,
Hal mich der Teuffel, die loose Bauren,
Wil ich yetzunder fexieren thun.

Bis ich bekom ein guten lohn,
 Dan der Frid hadt yets ein loch,
 Nu last ons lauffen // fressen, und sauffen,
 Die Bauren mussens betzalen noch.

Nederlanders.

GHy Nederlandtsche Boots-gesellen,
 Gebooren Krijghs-lied' ter zee, te landt,
 Wilt u met ploegen niet langer quellen,
 Maer neemt de wapen by der handt;
 Het vyer des Krijghs is in den brandt:
 Dus raed' ick dat ghy lustigh laet
 De Fransche boelen // u handen voelen,
 En weert het heymelijck verraedt.

Friesen.

MYn leabe Bauckje, mijn zwiete Famke,
 Het bruyt ons 't jylt as is fer in?

Het deale Gabbe barstu dus jamke?
 Is dy de holle heel op de rin?
 Bae Baucke Lief, ick sis, ick bin
 Soo bly, dat ick korts riucht op-sprongh/
 Het tusin kroone // de krieg gaet oone,
 Dat mecket dat ick van freughde siong.

Latinisten.

VOs Studiosi, genaemt Studenten,
 Die al u geldt vast hebt verteert
 Met danssen, springen, met batamenten,
 En niet een kruym daer voor geleert,
Qui per plateas des nachts *grasseert*,
 Verkoopt u boecken, koopt goedt geweer,
 En wilt met d'and'ren // naer d'oorlogh wandren,
 De Boeren quellen van boven neer.

Kluchtige t'samen-praet, tusschen een drolligh geselschap.

Stemme: Van 't melck-meysken.

BVyten Brussel in de Kat
Vondt ick over dry vier dagen,
Dat een heel Gebuerte sat
Met hun vrienden ende magen,
En 't geviel op 't selve pas
Dat ick daer te kermis was.

2. Als dan yeder van 't gelagh,
Onder een begon te praten,
't Kaert-spel brocht men voor den dagh,
't Welck *Pee Leunis* scheen te haten;
Neen, seyde hy, 'k en spele niet,
Die verliest die lijdt verdriet.

3. *Klaes* die riep, doet wegh de Kaert,
Ick en soeck oock niet te spelen,
Want sy niet dan twist en baert;
't Is best lacchen, singen, quelen,
Liever praten van een klucht,
Sulcken kout die baert genucht.

4. *Teunis* gaf *Klaes* oock gehoor
Ende riep met luyder kelen,
Laet ons elck op sijn teljoor
Liever een Ticktaccken spelen,
Ende lappen in ons gat
Elck een snel vol Leuvens nat.

5. Doen seyde' *Melsen*, lieve Maet,
 Willen wy de kaey gaen werpen
 In de weyd', oft op de straet,
 Om den geest wat te verscherpen,
 Om een Hesp oft voor 't playsier,
 Oft wel om een pintken bier?

6. Schelen *Aert*, en lange *Griet*
 Saten in een groene lommer,
 Ende dichten eenigh Liedt
 Van *Pirijnken* ende *Gommer*:
 Maer hun dichten wiert verbrodt
 Door de komst van Joncker Pot.

7. Mancke *Floor* en scheven *Joos*,
 Gingen naer den Kool-hof t'samen,
 Met een volle Toeback-doos,
 En twee pijpkens naer betamen,
 Met een kan vol Leuvens bier,
 Daer sy maeckten goede chier.

8. Maer *Jeron* seyde' tegen *Faes*,
 Laet ons een teljoor doen brengen,
 Met een beetken van den Haes,
 Ende doet daer onder mengen
 Wat gebraedt, gesoute-vlees,
 Met wat boter, en wat kees.

9. Jonge *Dries* en *Hansken-Oom*
 Seyden met gelijcke stemmen,
 Laet ons in geen' water-stroom
 Gaen een uerken t'samen swemmen;
 Op dat ons verlade maegh
 Over ons-lie niet en klaegh.

10. Maer terwijl sy alle-bey
 Noch verwert int swemmen waren,
 Quam daer *Meus* die viese pry,
 Die sijn konst niet wilde sparen,
 Mits hy door een loose weet,
 Bey hun kaussens volle scheidt.

11. Ondertusschen viel den nacht,
 Soo dat yeder moest vertrecken;
 Want de klock sloeg t'Vckel acht:
Hansken seyde', laet ons niet gecken,
 Laet ons gaen, de Poort-klock luyt,
 Eer de Wacht ons buyten sluyt.

12. Ick besagh het spel al aen,
 Maer den Waert begon te kijven,
 En sijn Meysen t'overgaen;
 Kost ghy aen de deur niet blijven
 Terwijl dat het noch was dagh,
 Om t'ontfangen hun gelagh?

13. Doen borst ick van lachen uyt,
 En om hem te vreed' te stellen,
 Gingh ick hem de gantsche kluyt
 Van het eerst tot 't lest vertellen;
 Peyst, seyde ick, dat voor u geldt
 Een Comedi' is gespelt.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Kluchtigh nieuw-liedt,

Stemme: Lest wasser een jager stout.

ONlanghs en wasser niet verr' van hier,
 Een jongh Barbier // genaemt *Passchier*,
 Die sijnen rugh in een conduyt
 Gingh snutten uyt // sonder geluyt,

En juyst den winckel op dat pas
Vol gasten was.

2. Terwijl den Jongen met rappen moedt
Sijn broeck ont-doet // en sich wat spoedt,
Soo hingh sijn mouw, buyten sijn weet,
Juyst in 't secreet // die hy bescheet,
En liep bezegelt met dit draf
De trappen af.

3. Soo saen hy in den winckel quam,
Passchier die nam // scheer ende kam,
En met dat hy my scheeren sou,
Soo vloogh sijn mauw // rond' om seer gauw,
En swierde *Claes* met desen drol
Sijn aensicht vol.

4. Een yeder borst schier van gelach,
Die op dien dagh, dit spel aen-sagh.

Passchier die droop gelijk een muys,
 Geheel confuys // al stil in huys,
 En wenschte sich, 'k en weet niet waer,
 Een mijl van daer.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

t'Samen-praet, tusschen Mopsus ende Truyken.

Stem: Iaques, Iaques, (oft) Nichtken, nichtken.

MOpsus quam eens by gevalle
 Op een Dans-feest daer hy vondt
Lijn met *Teeuw*, en onder alle
Truy sijn Liefste daer oock stondt,
 Die hy stil kreegh in den stalle,
 Om te seggen sijnen grondt.

Mopsus.

2. Lief, seydt' hy, het is geleden
 Meer als ander-halven dagh,
 Dat ick voor u deur getreden,
 V eens, en niet meer en sagh;

't Welck ick nu met goede reden
Aen u wel beklagen magh.

Truyken.

3. Wel hoe *Mopse!* wat voor klachten
Doet ghy doch om mijnen 't wil?
't Waer my leet dat uw' gedachten
Door my quamen in geschil,
'k Heb noch liever wat te wachten,
En te swieren op den dril.

Mopsus.

4. 'k Sie, o *Truyken*, dat *Cornelis*
Is gehouwt met onse *Lijn*,
En dat gister-avondt *Melis*
Is gesekert met vuyt *Trijn*,
Die nochtans doof ende sceel is,
Dus wil ick oock Bruygom zijn.

Truyken.

5. My dunckt *Mopse*, dat gy heden
Scheeren komt met my den sot:
Meynt ghy met u eerste reden
My te sleypen op u kot?
Joncker komt daer aen-getreden,
En wilt houwen op den bot.

Mopsus.

6. Lief, wilt u noch wat beraden,
'k Geef u noch een dagh respijt,
Over-morgen waer 't te spade:
Ick wil *Stront* oft *Koningh* zijn;
Langh te wachten sou my schaden:
Daerom helpt my uyt de pijn.

Truyken.

7. *Mopse*, 'k heb my nu gequeten,
En gemaect een vast verbondt.

Mopsus.

'k Meynde dat gy 't had vergeten:
Wel, wat is u Ouders grondt?

Truyken.

Lieve *Mopse*, wildy 't weten:
't Is gemist, gh'en zijt maer *Stront*.

8. Oorlof Venus vry Soldaten,
 Als ghy treckt ter minnen strijdt,
 Wilt u Liefste niet verlaten,
 Maer volherdt, en wacht den tijdt,
 Soo sult ghy tot uwer baten
 Worden op het lest verblijdt.

Is 't buyten Godt,, 't is enckel spot.

Vryagie-liedt, tusschen een oudt manneken, ende een jonge dochter.

Stem: Janneman en Allemoer. (Oft) Pots hondert, &c.

Hans.

NV *Jenneken*, mijn soete beck,
 Ick bidd' u staet wat stil.

Ienn.

Wat let u, seght my ouden geck?
 Bediedt my uwen wil.

Hans.

Al 't geldt dat ghy hier liggen siet
 Sal voor u sijn beset.

Ienn.

Neen, Kael-kop, ick en soeck u niet;
Dat ghy soeckt, soeck ick met.

Hans.

2. Van landt, en zandt, en geldt, en goedt
 Soo ben ick machtigh rijck.

Ienn.

Dat acht ick niet, o slechten bloedt,
 Ick wacht naer mijns gelijk.

Hans.

Het goedt is daer men wel af vaert,
 Dus Meysken hier op let.

Ienn.

Ghy hebt my veel te grijsen baert;
Dat ghy soeckt, soeck ick met.

Hans.

3. Nu Juffrouw, geeft my eenen soen,
 Ick schenck u al dit geldt.

Ienn.

Dat sal ick aen een jonger doen,
 Al had hy niet een spelt.

Hans.

Gelooft, Lief, dat ick u versoeck
 Op eer, en naer Godts wet.

Ienn.

Wegh, wegh, wegh *Hansken* Hanghe-broeck;
Dat ghy soeck, soeck ick met.

Hans.

4. Ick sal u koopen wat u lust,
 En doen dat ghy ghebiedt.

Ienn.

Neen Vaerken, houdt u doch gherust,
 Want ghy en dient my niet;
 Waert ghy maer twintigh jaren oudt,
 Soo waer ick haest besteedt:
 Maer nu soo zydy grijs en koudt;
Dat ghy soeckt, soeck ik met.

Hans.

5. Laet Dochter desen Mellick-muyl,
 En neemt een deftigh man.

Ienn.

Och! nam ick sulcken ouden uyl,
 Ick waerder qualijck an:
 Want ick sou by u levend' lijf,
 Behalven u gequet,

V Maeght zijn, en u Weef u Wijf;
Dat ghy soeckt, soeck ick met.

6. Vaert wel dan ouden Rochelaer,
 Ick sie naer mijns gelijk:
 En weet ghy niet, o Lammert-Vaer,
 Dat wie genoeght is rijck.

Hans.

Ey! staet doch stil, God segen' ons,
 Verhoort doch mijn gebedt.

Ienn.

Neen *Hansken* Vaer, ghy soeckt wat jonghs;
Dat ghy soeckt, soeck ick met.

*Die een verrimpelt wijf op hoope trouwt van sterven,
 Om soo naer hare doodt een jonger te verwerven,
 Die sterft veel reysen eer, oft wordt wel haester oudt,
 Al eer den armen sot een ander Vrijster trouwt.*

Geneughelijck malle-praetken, tusschen een drolligh geselschap.

Stemme: Buyten Brussel in de Kat.

't IS geleden eenigh tijdt
 Dat ick met dry vier gesellen
 Was geroepen ten ombijt:
 Maer om hen te vreed' te stellen,
 Seyd' ick, laet ons naer den noen
 Elders een *brigade* doen.

2. Mijn *requeste* wiert verhoort,
 Mijnen raedt wiert aen-geslagen;
 Want wy trocken elders voort,
 Daer men lacht naer sijn behagen,
 Daer men uyt een open borst
 Vry magh lesschen sijnen dorst.

3. Soo mijn noen-mael was gedaen,
 Liet ick my ter plaetsen vinden
 Daer wy moesten henen gaen;
 Maer 'k en vond' van ons gesinden
 Niemandt op het selve pas,
 Als het onder-sproken was.

4. Maer 'k en was noch nauw in huys,
 Oft 'k en hoorde ons kalanten
 Komen met een groot gedruys,
 Met noch vijf ses ander quanten

t'Samen *nobel*, t'samen mal,
Om te vullen ons getal.

5. 't Spel dat gingh doen eerst-mael aen,
Yeder nam een verschen roomer,
Vol van Moeselaerschen traen,
'k Brenght u eens ghy vieser droomer,
Seyde *Melis* tot *Robijn*,
't Schijnt wy in een lijck-huys sijn.

6. De gesontheyt gingh eens om,
Claeschs tongh reed' op platijnen,
Maer ick hiel my aen den brom.
Steven seyde': laet druck verdwijnen,
'k Brenght u eens een teugken wijn,
Op 't wel-varen van de mijn.

7. 't Geeft my wonder, seyde' *Claes Stout*,
Dat *Cornelis* mijn Geswager,
Blijft soo lange on-gehoutwt,
Daer hy loopt gelijck een Jager,
Die by dage en by nacht,
Is gedurigh op de jacht.

8. 't Is niet vreemt, seyde' ic daer op,
Dat hy niet kan resolveren,
Want hy is te vieser kop,
Hy soud' *Claerken* wel begeeren,
Maer sy seght, 'k en wil geen sot,
Om de liefde van sijn kot.

9. Wel *Messieurs*, seyde' rijcken *Aert*,
'k Weet *pardi* een braef *Basinne*,
Nobel, lustigh en *bizaert*,
Wiens *humeur* ick seer beminne,
Liever hondert pondt te min,
En een Meysken naer mijn sin,

10. 'k Heb den droes daer af, seyde' *Jaeck*,
Kost ghy van haer schoonheyt eten,
Soo waer dat een ander saeck,
'k Prijs een Koecken, wildy 't weten,
Die soo vette boter geeft,
Daer men met gemak by leeft.

11. *Rommel* maeckte goede chier,
Nijs gaf een citroen ten besten,
Seppen sat ontrent het vyer,
 Met sijn hoofd vol muyse-nesten,
 Treurigh, somber, bleeck van rouw,
 Rechts om dat hy schoot een grau.

12. *Steven* seyde: gy slechten bloet
 Weet ghy ander geen *finessen*,
 Doet gelijk *Cornelis* doet,
 Die heeft broecken vol Meesterssen,
 Bolster, nobel, soet van tael,
 Lieve Meyskens al-te-mael.

13. Naer ons lacchen en geraes,
 Ieder sprack van t'huys te trecken,
Seppen vraeghde tegen *Claes*,
 Oft hy om 't gelagh wou lecken:
 Daer meed' gingen wy naer huys.
Seppen droegh alleen het kruys.

14. Oorlof Jong-mans al gelijk,
 Die aen een vrouw wilt geraken,
 Doet u self geen ongelijk;
 Wilt u bedd' voor al wel maken:
 Want 't is konst in desen tijdt,
 Dat men sonder op-spraeck vrijdt.

15. Siet dat ghy voor al versiet
 Vwen boogh van dry vier pesen,
 Want ist dat gh'een grauwe schiet;
 Mooght ghy d'anders vrient weer wesen.
 Daerom peyst op dit gedicht:
Naer het duyster hoop' ick 't licht.

t'Samen-praet, tusschen een oudt wijfken, ende een jongh-man.

Stemme: Ianneman en Allemoer. (Oft) Pots hondert tausent slapferment, &c.

Nelken.

NV *Hereman*, nu Jongh-sel,
Ick bidd' u, blijft wat staen.

Herman.

Wat brilt my dit verrimpelt vel?
Wat suft ghy? laet my gaen.

Nelken.

Hoe komt dat ghy u soo verhaest?
Ey! lieve, houdt wat stee.

Herman.

Wegh oude Totebel, ghy raest;
Dat ghy soeck, soeck ick meê.

Nelken.

2. Hoe valt u dit soo spatigh in,
Dat ghy my soo versmaedt?

Herman.

Wegh Quijlbab, met u scherpe kin,
Wegh met u mallen praet.

Nelken.

Ey! Jongh-man, geeft my wat gehoor,
Het is mijn eerste bee.

Herman.

En preutelt my niet meer in d'oor;
Dat ghy soeckt, soeck ick meê.

Nelken.

3. Dit schenck ick u, ghy jongen heldt,
Daer toe mijn lijf en goedt.

Herman.

Neen *Nelken*, laet my ongequelt,
En soeckt een gierigh bloedt.

Nelken.

Ick maeck u Jongelingh soo rijck
Als 't water van de zee.

Herman.

Ghy zijt my veel te ongelijck;
Dat ghy soeckt, soeck ick meê.

Nelken.

4. Ick sal u houden als een Graef
In 't goudt en silver stijf.

Herman.

Daer voor soud' ick dan sijn een slaef
Van een verrimpelt wijf.

Nelken.

Dat snicxken is u veel te jonck,
Al is sy wit van lee.

Herman.

En ghy zijt my te suere monck;
Dat ghy soeck, soeck ick meê.

5. Wegh tand-loose, zydy sot;
Wegh dreup-neus, wegh roodt-oogh,
Haelt kolen in u lolle-pot,
En set hem vry wat hoogh,
En raest, en blaest daer 't leven in,
En laet my in mijn vree,
Dit is een Meysken naer mijn sin;
Dat ghy soeck, soeck ick meê.

Nelken.

6. Den ouderdom is wijs van raedt,
Daer toe geset en vroedt.

Herman.

Gelijckheydt in den echten-staet
Baert vriendtschap in 't gemoedt:
Wat vindt men lieffelijcker dingh,
In dorpen oft in stee,
Als goe oft geen vereeningingh;
Dat ghy soeckt, soeck ick meê.

7. Al waer den rijckdom van u schat
Als all' de werelt groot,
En eer ick die met u besat
Soo waer ick liever doot:
Wegh Babbel-toot, wegh viese Groens,
Gaet wegh ghy oude Que,
Neen *Nelken* Moer, ghy soeckt wat jonghs;
Dat ghy soeckt, soeck ick meê.

Klagende Rosette.***Stemme: Lampons, lampons.***

ONlans hoord' ick een gheklagh *Bis*.

Van *Rosette*, die ick sagh *Bis*.

Door een spleetken van de deure

Met haer Moeder sitten treuren,

Ay my, ay my,

Lieve Moeder staet my by.

2. So het meysken liet een sucht,

Seyd' de moeder, maeckt genucht,

Lieve dochter zijt te vreden,

'k Sal u tijds genoegh besteden,

Toeft wat, toeft wat,

Daer is noch genoegh in stadt.

3. 't Is nu wel een jaer geleen,

Dat ick staegh u heb gebeen,

Dat ghy my met rijcken *Bouwen*

Soudt in eeren laten trouwen,

Ay my, ay my, &c.

4. Maer de moeder heel ontstelt,

Seyde: neemt een ander helt;

Wilt ghy uwe groene jaren,

Voor een Ambachts-man besparen.

Toeft wat, toeft wat, &c.

5. *Roosken* slaende traen op traen,

Sprack de moer wel vinnigh aen:

Wilt ghy mijn geluck ontstelen,

Soo sal ick van droefheyt quelen,
Ay my, ay my, &c.

6. Neen ick kindt, volgt mijnen raedt,
Neemt een deftigh Advocaet,
Oft wel yemandt van der pennen,
Laet doch, bidd' ick, desen Hennen,
Toeft wat, toeft wat, &c.

7. 'k Prijs een geestig Ambachtsman,
Die den schouw doen roocken kan,
Die met alderlye waren
Kan een pennincxken vergaren:
Ay my, ay my, &c.

8. Dochter 't is een eeuwig kruys
Staegh te sitten in het huys,
Om den Koopman te verwachten:
Wilt doch naer wat eelder trachten,
Toeft wat, toeft wat, &c.

9. Waert niet erger, als een vrou
Geen ontfangh en hebben sou,
Als sy van dees pennelingen
Tot een oortjen af moet dringen,
Ay my, ay my, &c.

10. 't Is al niet wat ick haer segh,
En mijn dochters tijdt gaet wegh,
Had ik haer met rijcke *Bouwen*,
Als 't hy meynde, laten trouwen,
Toeft niet, toeft niet,
Oft ghy brengt u in 't verdriet.

11. Oorlof moeders, die naer reen
Soeckt u dochters te besteen,
Wilt naar pen noch degen kijcken,
Geeftse vry aen haers gelijcken,
't Is tijdt, 't is tijdt,
Oft ghy wort u dochter quijt.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Drinck-liedeken.***Stemme: Van Leopoldus.***

GESellen van den wijn,
 Wy moeten dese mael eens vrolijck zijn;
 Laet ons singhen // laet ons springhen,
 Laet ons drincken in het rondt,
 Dat *Leopoldus* langh blijf ghesondt.
 2. Nu *Mars* den Leger-heldt,
 Wordt door den Peys ghedreven uyt het veldt;
 Laet ons singen, &c.
 3. De Waerd, den Knecht, de Meydt,
 Die zijn tot onsen dienst al t'saem bereydt;
 Laet ons singen, &c.

4. Tsa brengh on uyt het vat
 Het Fransch het Spaensch het over-Rijnsche nat;
 Laet ons singen, &c.

5. Het gelt u lieven maet,
 Op dat de volle fluyt eens omme gaet;
 Laet ons singen, &c.

6. Wie 't minst suypt van ons al,
 Tot boet het heel gelagh betalen sal;
 Laet ons singen, &c.

7. Laet sauffen weer van heer,
 Soo langh tot dat wy vallen van de keer;
 Laet ons singen // laet ons springen,
 Laet ons drincken in het rondt,
 Dat *Leopoldus* langh blijf gesondt.

Niet te bondt.

Nieuw kluchtigh-gesangh, van dry boerinnen, die t'samen eenen boer vrijden.

Stemme: Van 't vrouken met de vincken.

LEstmael wasser by ter Vuren
Eenen Boer die *Teunis* hiet,
Die op dry van sijn gebueren
Sijne liefde vallen liet:
Hooft eens hoe het daer vergingh
Met dit Boeren-suygelingh.

2. *Teunis* seyde', wie van u dryen
Kan de meeste konste doen,
Die sal ick alleenlijck vryen,
Ende gunnen eenen soen,
Jae sy sal, geloovet my,
t'Avondt liggen aen mijn zy.

3. *Swarte Maey* die was te vreden,
Lange Lijn die gaf haer woordt,
Griet beviel oock wel dees reden,
Maer sy seyde half gestoort,
'k Wil dat *Teunis* 't vonnis wijs
Wie van ons sal hebben prijs.

4. *Maey* heeft een been opgeheven,
En door d'ooge van een naeld',
(Sonder druppel aen te kleven)
's Boerkens schoenen vol gestraelt:
't Boerken riep: wat droes is dat:
'k Voel my tot de knoesels nat.

5. Doen seyde *Maey*: 'k sal by gantsch wonden
Slapen nu aen *Teunis* zy.

Neen (seyde *Lyn*) 'k heb wat ghevonden,
Daer u konst maer geck is by:
'k Sal u thoonen metter daet,
Dat my d'eer alleen toe-staet.

6. Gy siet dees vijf Oly-saeykens,
Op dien Teerlingh staen gheruyt,
't Middelste sal ick seer fraeykens
Vysten van dees vijven uyt:
't Welck sy konstigh heeft ghedaen:
Want de vier die bleven staen.

7. Soo dat 't saeyken noch heel drooghe
Recht in *Teunis* ooghe vloogh:
Dies hy riep: hebt doch me-doogen,
Ruckt dit saeyken uyt mijn oogh.
Doen seyde *Lyn*, nu sal certeyn
Teunis mijn Lauwijcken zijn.

8. Neen (seyde *Griet*) loopt in de boonen;
Leght dees not op uwen teen,
En ick sal die, om te thoonen
Dat my komt den prijs alleen,
Werpen recht gelijk een keers
Over 't hoeft in mijnen eers.

9. Dies sy in haer achter-wanghen
Heeft de not seer gauw ghevat,
En de selv' soo vast ghepranghen,
Datse kraeckte heel ghelat,
En de keerne vloogh terstondt.
Recht het Boerken in den mondt.

10. Als dan van dees dry Boerinnen,
Ieder hadd' haer konst ghedaen,
Elck een trachte prijs te winnen,
En met *Teun* te bedd' te gaen:
Dies sy vraeghden heel ontsint.
Wie 't by-slapen hadd' verdient.

11. 't Boerken seyd': geen van u dryen:
 Want d'een schende mijnen schoen;
 d'Ander deed' mijn ooge lyen,
 En de keerne was nog groen,
 Die de derd' in mijnen mondt
 Vyt haer semel-kiste sondt.

12. Dees Boerinnen zijn hem t'samen
 Toe-geschoten met geweldt:
Maeyken, sonder veel te ramen,
 Heeft den Boer ter aerd' geveldt,
 d'Ander hebben hem het hooft
 Met den sleutel-riem geklooft.

13. Als den Boer was mat gheslagen,
 't Lijf in stucken, 't hooft in twee,
 Riep hy; 'k sal den Meyer klagen,
 Dat ghy my aen doet dit wee:
 Daer meed' was het spelken uyt;
 Geen van dryen was de Bruyt.

14. Oorlof, oorlof, gy Boerinnen,
 Die aen Jonghmans liefde draegt:
 Als ghy Vryers soeckt te winnen,
 Wacht tot dat 't u wort gevraeght:
 Een goedt Jager niet en acht
 't Wildt dat voor hem wordt ghebracht.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

[Hoort eens den slimmen aert]

Stemme: Van den ouden hansop.

HOort eens den slimmen aert
 Van onse jongh-gesellen, *Bis*,
 Al zijn sy jongh en onbejaert,
 Hoe sy de meyskens quellen:

Het hert vol vyer
 Dat berst hun schier:
 't Is weerdigh te vertellen.
 2. 't Schijnt aen hun vyerigheyt
 Sy willen 't meysken trouwen:
 Het woort en is noch nauws geseyt
 Het is hun weer berouwen:
 Dus licht gespuys
 Treckt naer u huys,
 Men magh op u niet bouwen.
 3. Meynt gy een soete Maeght
 Met woorden te verleyden?
 Sy heeft haer stuck al ondervraeght,
 Ghy moet noch wat verbeyden:
 Te deuren uyt,
 Ghy vuylen guyt,
 Ghy sult noch schande lijden.

Nieuw drinck-liedeken.

Stemme: Una musica, &c.

Tsa Vriendekens, weest altesaem verblijdt,
 Terwijl wy hebben tijdt: *Bis.*
 Dire lin, din, dire lin,
 Bore lom, bom bo lo bom,

Fa la, fa fa, la fa,

Bore lom, bom bo lo bom,

Ick heet u met een droncxken willekom.

2. Zijt willekom Cosijn, zijt willekom al,

Die hier zijt in 't ghetal: *Bis*.

Dire lin, dire lin, &c.

Drinckt al-te-samen lustigh om en d'om.

3. Weest vrolijck, weest vrolijck, maeckt goede chier,

Drinckt wijn, en spaert het bier: *Bis*.

Dire lin, din, dire lin, &c.

Ey houdt u, Vrienden lustigh aen den brom.

4. Laet sorghen die borghen, set druck op zy,

En alle fantasy: *Bis*.

Dire lin, din, dire lin, &c.

Wel hoe ghebuerken, hoe sit ghy soo stom;

5. Het gelt u, van herten dees versche sluyt

Al met een foncxken uyt: *Bis*.

Dire lin, din, dire lin, &c.

Op de ghesontheydt van den Bruydegom.

6. Ick hebbe dat ghelas sijn recht ghedaen,

En laet' het omme-gaen: *Bis*.

Dire lin, din, dire lin, &c.

Godt zegen' u, en brenghet soo rond' om.

7. Maer, hola! mijn Engelken, niet soo straf,

Daer moet een soentjen af: *Bis*.

Dire lin, din, dire lin, &c.

Wel hoe smaect u dat kusken, soete blom.

8. Wilt singhen, en springhen, danst op en ne'er,

Wy komen niet licht we'er: *Bis*.

Dire lin, din, dire lin, &c.

Wie weet wanneer dat ick hier weder-kom'.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

*Nieuw liedeken.**Stemme: Van de vincken.*

LEstmael gingh ick my vermayden
 Buyten Brussel langs een wey,
 Daer ick bitter heb sien schreyden
 Negen meyskens op een rey,
 Die beklaeghden met verdriet
 Dat de min geen pijlen schiet.

2. *Truyken* sprack: wat mach 'er schuylen
 Dat de Jonghmans zijn so koudt?
 't Schijnt sy op ons stadig muylen,
 Ach het maeckt my soo benoudt!
 My dunckt dat den Minnen-God
 Recht met onse quale spot.

3. *Tanne* seyd': dat 't Minne-godtjen
 Was in een seer grooten noodt,
 Soo dat 't naeckte Cupidootjen
 Lagh van kouw als over doodt,
 En ten waer hy kreegh een kleedt,
 Moest hy blijven in dat leedt.

4. *Nelle* seyd': wilt elck wat geven,
 Soo laet gaen met beurten om,
 Ja sprack *Lijn*, al waer 't mijn leven,
 Oft mijn frissche maeghde-blom
 Sou ick geven voor het Wicht,
 Dat soo seer mijn hert verlicht.

5. *Lijsken* gaf haer huyck van zijde,
 En ontbloot haer domme kruyn,

En seydt: ick sal my wel lijden
 Met een Lamper oft Capruyn,
 Liever dan dat soete Kindt
 Sou verstijven van den windt.

6. *Peeternel* gaf huyl en yser,
 Waer meed' sy het hayr ontbindt,
 En laet, alst peert van den Keyser,
 't Maentjen vliegen in den windt,
 Daer, seydt' sy, dat is het mijn,
 Tot dat weer mijn beurt sal zijn.

7. *Jakemijn* die schonck het doecxken,
 Waer meed' sy haer borsten deekt,
 Soo dat die maer met een hoecxken
 Van haer hemdjn zijn bedeckt,
 En seydt: ick gae liever bloot,
 Dan den God te sien in nootd.

8. *Antoniet* die gaf haer slayer,
 Die men recht een voor-schoot heet,
 En sy nam in stee een wayer,
 Om te koelen 't Sonne-leedt;
 Want den winter hadd' gedaen,
 En den somer die quam aen.

9. *Goeltjen* greep haer onder-zieltjen,
 En trock al de banden af,
 Liever dan sy 't aerdigh fieltjen
 Sou sien dragen naer het graf,
 Soo dat maer een enckel kant
 Bleef bedecken 't rocxkens rant.

10. *Nelle* packt het al-te-samen,
 En sy droeget naer d'ouw-mert,
 Daer terstont veel koopers quamen,
 Soo dat al vertommelt werdt
 Op een kleedt van pelsen bont,
 En heeft dat den Godt gejont.

***Boertigh refereyn, op het edel en wijdt-vermaert Koeckel-berghs bier,
onder-mengelt met verscheyden liedekens.***

LEstmael wierd' ick gesmeten, hoort na mijn vermaen,
Van mijn droncken Wijveken, sy dede my seere,
Om dat ick een Meysken hadde vriendschap gedaen;
Ick riep 't, en 't was my leedt, ey mijn leven niet meere:
Sy sloegh seer dapper; maer doen nam ick mijnen keere
Recht naer Koeckel-bergh, daer ick wilde gaen drincken,
Ja, ja, dacht ick, ick sal u liever ontsincken,
En liep te poorten uyt, want sy wilde my krincken,
Recht naer Koeckel-bergh, daer ik wilde zijn,
Daer vond' ick een hoop Boerkens, die op my wincken,

Om te singen een Liedeken, ick segh 't u certeyn:
Als alle de eeckelen rijpen, dan messet den Boer sijn swijn,
 Ick scheidde stracx van daer, en lietse sneven,
 Ick lietse alleen singen, al dede 't my pijn;
Daer is een boeyken komen int landt, het sou so geerne leven,
De dochter tot de moeder sprac, wat sullen wy Hansken geven?
 Ick sagh daer een lustigh Boerinnetje verheven,
 Die dit Liedeken songh seer lieffelijck en soet,
 Ick stondt daer seer scherp naer en luysterde beneven,
En peysde, 't is wonder wat doch al den dranck doet.

2. Daer naer quam ick in een ander preecken,
 Daer knechtjens speelden met menigh ladaetken,
 Sy kusten al oft sy waren in een bordeelken,
 En speelden een Liedeken, het gingh op een fluytjen:
Mijn soete Lief en ick wy saten in een schuytjen.
 Sy songen, sy klongen, en sloegen uyt menigh kluytjen,

't Was, swijght ghy rabaut, en laet varen den bras.
 Doen songh 'er noch een, het gingh op een luytjen:
Het was een oude moeder die langh verlooren was.
 Dat gingh seer wel, maer hy speelde te ras.
 Doen songh daer noch een ander klickoeyken naer mijnen sin:
 Want sy wist soo wel te houden haren pas:
Ick stont op hooger bergen, ick sagh ter zee-waert in.
 Ja, docht ick, wat soeten thoon is dat,
 Om de knechtken te trecken tot u gewin.
Een Meysken op een rivierken sat, soo schoone sy was.
 Tsa, laet drincken en storten, en lichten het vat,
 Dat hoorde ick roepen van een jongh-bloedt,
 Hy brack potten en glasen, ick segge 't u plat:
Ick peysde, 't is wonder wat doch al den dranck doet.
 3. Ick sockelde, ick tuymelde, en ick wou springen,
 Onder allen hoorde ick een lichte Commeer,

Sy begost daer een rantelinge te singen:

t'Antwerpen over 't Veer,, is al mijn begeer,, wat ic verteer.

Loopt, dacht ick, en speelt met het kort geweer,

Want danssen en springen is al u playsier.

Noch hoorde ick daer singen een lichte *Truy* oft *Kleer*:

Stout Ruyter, steket u paert met sporen, rijd al onder den Eglentier.

Dat gaet seer fier, maer u gebreeckt eenen toom

Om u backhuys te breydelen, dus naeckt u dangier:

Het sat een Vercksken op eenen boom.

Ick wilde wel dat gy waert in *S. Peters* kerck te Room',

Soo en soud' ick u niet meer hooren dan.

Doen hoorde ick noch een singhen, het docht my wesen droom:

Mijn wijveken is mijn wijveken, en ick ben haren man.

Maer word' ick van haer gesmeten, soo kus ick als ick kan.

Ja, dacht ick, dat gaet seer wel lieven *Jan*.

Doen song daer noch een ander, dat docht my wesen goet:
Jan, Jan, wildy my niet kussen, waerom troudy my dan?
Ick peysde, 't is wonder wat doch al den dranck doet.

4. Daer na quam ick in een ander by retorijske geesten,
 Sy songen een Liedeken het welck gingh seer soet:
Verheught u nu ghy geestkens al metter spoedt.
 Dat gingh soo fraey, dat ick van blijdschap vergat al mijn klagen.
 Doen hoorde ick noch een ander, hoort mijn gewagen:
Onlanghs niet lange dagen,, quam my Diana vragen,
Oft ick met haer wou jagen,, langhs henen de bosschagi.
 Hoe en sou my desen sangh niet wel behagen?
 Nu ben ick blijder dan doen ick wierd' geslagen,
 Flus was ick vol beswaren, nu ben ick vol jolijt.
 Doen hoorde ic noch singen, 'k en kan 't my niet beklagen,
Vrolijk verblijdt, looft Godt ghy aerdsche scharen.

Doen sagh men my eenighe kleyn vreughden baren
 Van refereynen ende rondeelen: ick ginger een wagen,
 Veel Lief-hebbers sagh men by een vergaren,
 Vyt ander prieeltjens van Koeckel-bergh wijdt,
 Elck moest loopen, 't was op de klocks spoedt,
 Veel sliepender buyten, 't was de Waerds profijt;
Ick peysde, 't is wonder wat doch al den dranck doet.

*Griet op een aensicht verrimpelt en oudt
 Draeght een peruyck soo geel als goudt:
 En sweirt dat het is haer eyghen hair.
 Sy hevet ghekocht, is 't dan niet waer;*

***Spot-liedeken, op de mismaecktheyt, ende fenijnige tonge van ons vuyl
Griet de vvasschersse.***

Stemme: Si c'est pour mon pucelage.

Wilt dan niemant *Random-leelijck*
Eens uyt-strijcken na waerdy,
Soo moet ick 'er aen: want sy
Is oneerlijck, leelijck, smeelijck,
Trots, begeerigh, smeerigh, vuyl,
Grof en ongeschickt van muyl.

2. Plomp en leelick sijn haer zeden,
Leelijck is haer wreedt gelaet,
Schrick'lijck leelijck is haer praet,
Dick en leelijck zijn haer leden,
Daerom op het korst geseydt,
Random-leelijck heet de Meyt.

3. Maer sy seght, sy is weer eerlijck,
't Welck sy in haer hert beklaeght:
Want het is haer noyt gevraeght,
Anders was sy wel begeerlijck,
Hadse maer versoeck gehad:
Maer het hoofd belet haer dat.

4. Want ic seg u, 't is wat sonders;
't Schijnt een monster oft gedrogh,

Op-gevoedt met Beyre-sogh:
 Men behoort haer voor wat wonders
 Op de merckten aen de lien
 In een kraem te laten sien.

5. Want haer Moer hadd' on-voorsichtigh
Random-leelijck op de schoot,
 En doen trad s'een padde doot,
 Daer 't fenijn uyt schoot seer schichtigh,
 En bespatte gantsch haer borst:
 Juyst had *Random-leelijck* dorst.

6. En sy heeft soo sterck gesogen
 Al 't fenijn al was sy jongh,
 Dat noch op dees uur' haer tongh
 Met fenijn is over-togen:
 Daerom magh oock geen fenijn
 By haer tongh geleken zijn.

7. Sy is soo gewoon te liegen,
 Dat als sy de waerheyt seydt,
 Sulcx gants[ch] door onwetenheyt
 Haer ten m[onde] uyt komt vliegen:
 Want die eer noch goedt en heeft,
 Acht niet hoe Godd'loos sy leeft.

8. Alle gasten te bekladden
 Achter rugh met logens sterck,
 In dees Wout-Aeps daegh'lijcks werck,
 O fenijn en schuym der padden,
Marten Kael-gat Baviaen,
 Hoe sal u dit noch vergaen?

9. Men sal u noch so af-malen,
 Dat de kinders openbaer
 V noch sullen roepen naer,
 En u schand' elck een verhalen,
 Als u Meester wort beklaeght:
 Dien ghy sijn profijt ontjaeght.

Gunst baert nijdt.

Kluchtigh rondeel van eenen Hannen, die zijn klachte doet over zijn luye Griet.

EYlacy! armen bloedt, dat ick oyt ben gehouwt,
Dat moet van my aen God geklaegt zijn t'allen tijden,
My dunckt, soo ick bemerck, dat ick juyst ben getrouwt
Op sinte *Alpen* dagh; ick sie aen alle zijden
Dat ick met dese vrouw seer qualijck sal bedyen:
Een ongeluckigh jaer brocht my in haer behoedt.
Wat drommel heeft my doch dees luye *Griet* doen vryen!
Want 't is al te vergeefs het geene dat sy doet;
Ick sorge, eer sy wordt een huys-wijf net en vroedt,

Dat uyt den hemel sal noch menigh water loopen,
 t'Ontschicken sonder noodt, te schicken sonder spoedt,
 Te dragen alle waer te merckt met groote hoopen,
 Graen voort-doen voor de lien, en nimmermeer verkoopen:
 Dit's eeuwig haer bedrijf, 't welc my verweckt tot toren:
Want sulcken arrebeydt is gantschelijck verlooren.

2. Ons Hinnen tast sy rechts soo sy gestorven zijn,
 's Nachts tiert sy op den Haen soo hy begint te kraeyen,
 Nu leest sy Kriecken af die gantsch bedorven zijn,
 Nu gaet sy in den Stal haer Tarw' en Kooren saeyen;
 Van gramschap dunct mijn hoofd *van* mijne neck te draeyen:
 Sy vraeght my na den droom die sy heeft 's nachts ghehad;
 Als 't Kooren is gepickt beveelt sy my te maeyen.
 Nu onlanghs liep sy uyt met een beroeste lat,
 En sloegh daer mede doodt een arm verdroncken Kat,
 Om dat sy eens de Pap van 't Kindt hadd' op-ge-eten.

Nu lestmael met een mes door-stack s'een doode rat,
 Die over dry vier maent had in het graen gescheten,
 Van sulcken vromen daedt wilt sy haer noch vermeten,
 Geen slechter Ale-wit en wasser oyt gebooren:
Want sulcken arrebeydt is gantschelijck verlooren.

3. Sy soeckt den heelen dach, en nimmermeer en vint,
 Het selve dat gebeurt wel negen-mael ter weken,
 Geen eynd' en sie ick oyt van al dat sy begint,
 Dit zijn, wat dunckt u vrient? haer dagelijcksche treken.
 Nu doen, en nu her-doen, nu maken, nu weer breken,
 Nu water te vergeefs te putten in een mand',
 Dit's gister-avondt noch tot mijnen huys gebleken,
 Met sulck een lam bedrijf belebbert sy haer handt.
 Mijn herte breeckt in twee te hooren sulcken schand'.
 Nu gaet sy naer de kerck met eenen sack vol boecken,
 En als sy lesen sou en roert sy lip noch tandt,

't Kint wieght sy als het slaept, en sou ick dan niet vloecken?

Vijf reysen op den dagh her-stijftse hare doecken,
So dat my dunckt dat ick in droefheydt moet versmooren:

Want sulcken arrebeydt is gantschelijck verlooren.

4. Sy draeyt de spit al eer het vyer is aen den haert,
Het geen' niet vuyl en is dat wilt sy stadigh schueren,
Sy is in sulcken werck wel seven blancken waert,
Kan sulcken huys-gesin noch langer blijven dueren?
Als ick beschoncken ben met wijn van mijn gebueren,
En somwijl ligh en slaep, verwijt sy al mijn leedt,
En schreeut, en kijft op my: wat dunckt u van dees kuren?
Sy maeckt haer asscheray al daegh thien reysen heet,
En staet dan over 't vyer, besmeurt, verslaeft, besweet,
Om 't yser van het vyer, pot-yzers, en grondt-haken
Te schueren twee-mael daeghs: dan loopt sy ongekleet
Met water op de straet, om die heel nat te maken,

Al regent 'et heel stijf: hadd' ick geweest tot Aken,
 Als ick dees sotte sloor heb voor mijn Wif verkooren:
Want sulcken arrebeydt is gantschelijck verlooren.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

*Siet Hannen gingh een Sloor om haren ryckdom trouwen,
 En meent dat 's houwelijcks rust in goudt en silver leydt;
 Neen Hannen, desen koop die sal u haest berouwen,
 Een hondert pondt dat is verteert in korten tijdt.
 Het jaer was qualijck om, het geldt was wegh ghelooopen,
 En vindt alleen in huys een vuyl, en quistigh wyf.
 Hy gingh eylaes! om 't kot alleen het sotjen koopen:
 Nu heeft hy in de plaets van vrouw, een tijdt verdrijf.*

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.

Kluchtigh lach-liedecken.***Stemme: Maeyken is het niet een spijt?***

LEstmael komend' onbekent
 t'Huys-waert uyt de Maegt van Gendt,
 Vol van drincken, en van slempen,
 Vond' ick eenen Vlaemschen quant,
 Met een huys-man uyt de Kempen,
 En een Wael uyt Luycker-landt.

2. Die daer wedden onder hun,
 Wie sou kacken dick oft dun:
 't Waren de vermaerste drollen
 Die men oyt op voeten sagh,
 Die het minste soude prollen,
 Sou betalen 't heel gelagh.

3. *Lieven* die was wel gesint,
 Want hy had den aers vol windt,
 Hy heeft sonder veel te rasen
 Stracx hem tot het werck bereyt,
 Eenen Bier-gast uyt-geblasen,
 In de seshien stappen wijdt.

4. Doen quam daer den Kempenaer,
 Vol van Bry, heel dick en swaer,
 Vyt sijn aers-gat op geswollen
 Heeft hy daer sijn pack gelost,
 In de breedte met sijn krollen
 Meer als een vrouw heffen kost.

5. Maer den Wael seyde' heel benauwt,
 'k Ben hier voor 't gelagh gekraut,
 Want hy noyt soo vrome stucken

Had gesien in 't Landt van Luyck,
Van benoutheydt wou het lucken,
Dat hy dun wiert in den buyck.

6. Dus ontschoot hem met geweld
Een pastey in 't midden 't velt,
Sulck en wasser sonder gecken
Op de wereltd noyt gesien:
't Was een tafel om te decken
Wel voor twaelf of derthien lien.

7. Seght my *Peeter, Klaes* oft *Thijs*.
Wie heeft hier verdient den prijs?
En ghy die hier zijt van feeste
Tot wie zijt ghy 't meest gesint
Van de Tafel houdt ghy 't meeste?
Dus heeft hem den Wael verdient.

Nieuw drinck-liedeken.

Stemme: Bacchus il n'est plus a propos.

GODt groet u Broeders van den wijn,
Laet nu de droefheydt varen,
En wilt den wijn niet sparen:
Want wy willen hier vrolijck zijn.
Het is den wijn, als hy ons raeckt // vrolijck maeckt;

Daerom wilt hem eeren;
 De liefde soet // in ons gemoedt
 Deught groeyen doet.

2. Den Roomer met dat edel nat
 Wilt nu eens omme-drincken,
 En soetjens laten sincken
 In ons verheven *Bacchus* vat.
 Het is den wijn, als hy ons raeckt // vrolijck maeckt:
 Daerom wilt hem eeren;
 De liefde soet // in ons gemoedt
 Deught groeyen doet.

3. Sou hier wel yemandt van ons al
 Soo stout'lijck derven spreken,
 Dat druyven nat gebreken,
 Ick segh dat hy ons smaken sal.
 Het is den wijn, als hy ons raeckt // vrolijck maeckt:

Daerom wilt hem eeren;
 Dus drinckt met lust, met lust, met lust, Tot dat gy rust.

[*Waer toe dees sware suchtjens*]

Stemme: Van den nieuwen hansop.

WAer toe dees sware suchtjens
 Verdoolde Herderin?
 Hervat eens u genuchtjens,
 En stelt uyt uwen sin
 Al dit treuren, al dit kermen,
 En wilt my u slaef ontfermen,
 Laet weerom, soete blom, eens wermen
 't Hertcken door de min.

2. V wel geschickte leden,
 En blondt gekroeset hayr,
 Naer yeder een aen-beden,
 Wensch ick voor een Autaer,
 Om tot offerhand' te geven
 't Voedsel van mijn jeughdig leven,
 Want ghy zijt // t'aller tijdt // hier verheven,
 Dat sweer ick u voorwaer.

3. V blosende schoon wangskens
 Die stelen aen mijn ziel
 Veel duysent wreede pranghskens,
 En soecken haer verniel.
 Kan ick geenen troost verwerven,
 Soo sal ick gewilligh sterven,
 Willigh // noch billich // en kan ick niet derven
 't Geen' my soo wel beviel.

Is 't buyten Godt,, 't is enckel spot.

Kluchtigh rondeel, tot lof van het lekker Stallen-bier.

SOo ick onlanghs al fantaserende gingh
Buyten Op-brussel om my wat te vermaken,
Eer ick t'huys wat op mijn backhuys vingh,
Want 't ginger seer slecht van sulcke saken,
Ick was bly dat ick soo kost wegh geraken:
Dus ben ick recht door Vckel-bosch geloopen,
Al waer ick heb veel lieden achter-haelt,
Van allerhande soorten met hoopen,
Die quamen daer al te Stalle in-gedaelt,
Ende waren terstondt in de Kroon geseten;
Doen hebben sy my om Liedekens gequelt,
Maer ick hadd' noch qualijck ombeten;

Dus moest ick singen met geweld:

*Meyskens die willen haer tot houwen stellen,
Al zijns maer veerthien oft vijfthien jaer;
Sy liggen haer 's nachts met droomen en quellen,
Och hadden wy eenen troetelaer!*

Ja peysden sy, dat is doch waer,

Moet ons leedt ons soo haest zijn verweten?

Noch hoorde ick elders singen, het scheen dat sy kreten,

Sy rammelden potten, pannen, en maeckten groot getier:

Ja dacht ick, wat doet allen ons lecker Stallen-bier?

2. Daer waren noch in een ander prieelken geseten

Dry oft vier knechtken al met een vioolken,

Sy en hadden de Liedekens oock niet vergeten,

Op den sangh accordeerden sy met een mandoolken:

O schoon Goddinn', moght my gebeuren,

Dat ick u voet-stappen moght speuren

Met uwen danck.

Mijn hert verheughde door den soeten sanck.

Noch begosten sy sonder treuren:

Die mint die lijdt veel pijn,

Hy die ongetroost van sijn herderinne is.

Doen songen sy een, ende dat onthiel ick,

Door dien dat het gingh seer soet en fris:

Cupido ghy fellen tyrant,

Hoe quelt my uwen brandt,

Alle mijn verstandt,

En sinnen zijn door u ontstelt.

Dat wiert gesongen en gespelt,

De dochters en vrouwen waren al bly van geeste,

Sy dansten ende sprongen, en elck songh om 't meeste:

Alderhande Liedekens, ende maeckten goede chier:

Ia dacht ick, wat doet allen ons lecker Stallen-bier?

3. Alle de vreught en gingh doen maer eerst aen,
 Sy gingen eenen dans in 't ronde maken,
 En daer begost te singen eenen drolligen Haen:
Niet meer Lincken droncken drincken,
Noch al droncken Lincken drincken.
 Ey schijt in u broeck, al soudt ghy stincken,
 Dat wenschte ick den Vendt naer sijn bedrijf.
 Doen hoorde ick daer noch singen een oudt wijf:
Och Jan, wildy my niet kussen, waerom troudy my dan?
 Schaemdy u niet, seyd' den man, gy verrimpelt vel kout?
 Noch beklægde hem daer eenen die versch was getrout:
Alle mijn vreught is nu verdwenen,
Ghy jonge gespeelen, ick ben gehouwt.
 Zijt ghy alreede (docht ick) soo verflouwt,
 't Waer goedt, kost ghyse op d'oude merckt verkoopen,
 En kost ghy met dat geldt een ander vrouw gekoopen.

Hansjen den Moeselaer quam daer al spelende in-gelooopen:

Meysjen sluyt u deurtjen toe, den Biteba komt.

Keert u eens om Reusken, Reusken,

Keert u eens om, Reuseken.

Sou men niet mogen vitsen picken, kooren saeyen, terwe maeyen met een groot plasier?

Ia dacht ick, wat doet allen ons lecker Stallen-bier?

4. Van allen dit danssen, spelen, en springen

Begost ick te wesen heel wel gesint,

Doen begosten sy my met half potten te bringen,

En ick begost dit Liedeken onbekent:

Onlanghs in het groene quam my in 't gemoedt,

Dat ick hadd' van doene, 't was een Meysken soet,

Dat ick hadd' van doene, 't was een Meysken soet.

Doen was daer haest den vollen vloedt,

Maer naer dat wierdt een ander op-geheven

Van een jongh vrouken, die lustich haer keel deed' beven:

Ghy amoreuse geesten,

Verquist den tijdt als beesten.

Wy schenen te wesen op *Venus* feesten.

Noch was daer eenen onder het getal,

Die heeft hem al heymelijck verstecken

Met een jongh Meysken in den stal,

Maer sy songh seer luyde met loose treken:

Maer ghy sult heeten loen,

Want ghy en sult niet op-doen.

Van lacchen pisten wy schier in onsen schoen,

Hy maeckte hem wegh, en liet alleen dat proper dier:

la dacht ick, wat doet allen ons lecker Stallen-bier?

5. Prince, wy zijn van daer gekomen ras,

En vonden malkanderen al onder wegen,

Wy hielen in 't gaen eenen fraeyen pas,

En moesten ons spoeyen, want het meer als tijdt was:
 Wy quamen al d'ander Lief-hebbers tegen,
 Van uyt de Kat, Seroep-pot, ende daer ontrent,
 Doen wiert daer over-handt gesongen een Liedeken eloquent:
Een aerdigh dier, een Bloemken fier,
Fraey ende jent,
Staet in mijn hert geprent,
Allen desen Somer duert soo langh.
 Sy refereynden, rondeelden al met party:
 Doen hoorde ick een Meysken die stondt aen d'een zy:
Och sal ick noch langer zijn,, in dees pijn,
Al door het vyer der minnen, het brandt soo seer.
 Sy en songh 't niet uyt, het was haer leedt.
 Doen songen wy te gader al met jolijt:
Den lieffelijcken Mey is nu in sijnen tijdt,
Met sijne groene blad'ren.

Door het langh dueren het viel ons te swaer,
 Wy scheidten met vreught en jeught seer goedertier:
Ja dacht ick, wat doet allen ons lecker Stallen-bier?

***Klaegh-liedeken, van een seker iongh-man, over sijn nieuw-getrouwde
 vrouwe.***

Stemme: Ondertusschen ruyse-muysen.

WEL hoe vrient, hoe staen u oogen
 Soo diep in den kop getogen?
 Waer af zydy soo ontstelt?
 Seght my doch wat dat u quelt:
 V gelaet dat plagh te blosen
 Schijnt van koud' te zijn bevrozen,
 En u neusjen staet soo scherp,
 En soo spitsigh als een Herp.
 2. Segt my *Joos* wat u mach letten,
 Mislijck sal ick 't wel versetten,
 Is het sieckte dat ghy draeght?
 Oft wel droefheyt die u plaeght?

Oft wel is u yet ontnomen?
 Oft wel yemandt over-komen
 Die u eenigh onrecht doet?
 My dunckt jae aen u gemoedt.
 3. Neen het vrient, ic sal 't u klagen,
 Want ick daeg'lijcx moet verdragen
 Van mijn wel-gemaecte *Griet*,
 Die my brengh in dit verdriet.
 't Is nu twintigh maent geleden,
 Dat ick met haer ben getreden
 In den Houwelijcken staet,
 Tegen al mijn vrienden raedt.
 4. Al het geen' haer Ouders gaven
 Van hun erffelijcke haven,
 Is vervlogen in den windt:
 God, wie heeft my soo verblindt?
 Mijnen winckel plagh te groeyen,
 Wel versien van alle goeyen,
 Maer mijn wijf die maket wel,
 Want sy hangt hem aen haer vel.
 5. Op de straet scheen sy wat wonders,
 In de Kercke wat besonders,
 Want sy naer de nieuwe sneed'
 Was van boven tot beneed'.
 Maer, eylaes! ick vind' ten lesten
 Niet een stuyver schier ten besten,
 En soo sy die krijgen moght,
 Wiert terstont aen 't lijf gebrogt.
 6. Juffrouw plagh een Huyck te dragen,
 Nu soo heeft sy sonder vragen
 Een Capruyn gekocht van Taf,
 Huyck en Voorschoot moeten af.
 's Avondts als ick sou gaen slapen,
 Gaet sy in den spiegel gapen,
 Bindt haer locken op den kop
 Wel met veertigh snoeren op.
 7. 't Goude-kruys met Diamanten,
 d'Onder-rock met silv're kanten,
 Hooft en borst vol Engels-lint,
 Maken mijne bors heel blindt.
 Vijf-en-twintigh peerle-bellen

Steken door haer oore-lellen,
 Ende swieren langhs den neck,
 Even als aen *Jan de Geck*.
 8. Gansche nachten blijft sy wrijven,
 Heel de weeck door over stijven,
 Om des Sondaeghs tegen noen
 Haren winckel voor te doen:
 In de plaets van dan te lesen,
 Soeckt sy in 't gesicht te wesen
 Ievers van een Juffer-hoop,
 Dat sijn goetjien stelt te koop.
 9. Haren rock van tarsenelle
 Kost my seven guldens d'elle,
 Item eenen van satijn,
 En den Tabbart armezijn.
 Maer so saen de Kremers kloppen,
 Gaet mijn sloor haer yevers stoppen;
 Want het isser slecht gestelt,
 Kas en bors zijn sonder gelt.
 10. Seght my vriendt, heb ick geen reden
 Dat ghy over al mijn leden
 Dees veranderinge siet,
 Die my door mijn wijf geschiet?
 Hondert mijlen soud' ick loopen,
 Om haer yevers te verkoopen;
 Vrient, ick heb een Pop getrouwt,
 Oft my lief is, oft berouwt.

Naer 't duyster hoop' ick 't licht.
Eynde des derden Deels.

Register der gesanghen ende refereynen, begrepen in J. M. Brabandts nachtegaelken.

Noteert dat dit † beteekent de nieuw by-gevoeghde Liedekens.

Minne-liedekens.

ALs ick was in 't bloeyen van mijn tijdt.	29
Blinckende Schat-kist, op-gevult.	64
Blijdschap van my vliedt.	69
† De suster van de toovery.	78
Edel Artisten koen.	74
† Gebeden // seyndt heden // dijn reden // tot Godt.	82
Geen volmaeckte vreught.	18
† Gelijk hy die de Sonn' te langh besiet.	40
Ghy amoureuse geesten.	67
Ghy Jongh-mans die uyt vryen gaet.	46
† Goddinne van mijn ziel'.	12
† Godd'lijck vercierde // vrouw.	80
Helaes! nu magh ick wel verlangen.	54
Het kleyn kindt Venus wicht.	38
'k Hoorde dees voor-leden dagen.	42
Lestmael lagh ick in fantasy.	58
Nymphen, wilt ghy vreughdigh leven.	22
O cierelijck cieraet!	15
O eenigh voedtsel van mijn jeught!	33
O ghy valsche tongen.	50
O liefste verheven!	76
Onlanghs gingh ick spaceeren.	43
† O Peys-Godinne, die soo langh.	9
O soetste Nympe schoon!	57
Schoone Nymph die u door soete reden.	25
Sint dat ghy mijn gedachten.	62

Sylvia, reyne Maeght. 52

Vlucht niet, vlucht *Laura* niet. 61

Herders-dichten.

<i>AMarillis,</i>	106
<i>Coridon</i> sucht nacht ende dagh.	146
Den Mey die komt ons by // seer bly.	124
Doen <i>Daphne</i> d'overschoone Maeght.	102
Herderinne.	112
Ick kom u hier begroeten.	147
Komt <i>Galathea</i> , komt seer veerdigh.	138
Liefste <i>Amaranthe</i> ,	136
† Liefste <i>Philida</i> .	87
O <i>Galathea</i> , mijn schoone Goddinne.	109
O mijn beminde // <i>Clorinde</i> ., &c,	132
Onder eene groene linde.	100
Schoon Herderin.	89
Seght my, o soete Herderinne.	93
<i>Sylvester</i> jongh bejaert.	122
† <i>Sylvia</i> die mijn zieltje pijnt.	129
Waer neemt ghy soo haestigh henen uwen gangh.	113
Waer henen <i>Rosemond</i> t.	126
't Was eenen Herder vroegh op-gestaen.	98

Boertigheden.

<i>BEso los manos</i> , mijn soete Schelmpjen.	158
Buyten Brussel in de Kat.	163
Eylacen armen bloedt, dat ick oyt ben gehouwt.	200
† Gesellen van den Wijn.	182
Godt groet u Broeders van den Wijn.	206
† Hoort gespeelen, wie ghy zijt // siet in tijdt.	153
† Hoort eens den slimmen aert.	186
't Is geleden eenigh tijdt.	173
Lestmael gingh ick my vermeyden.	190
Lestmael komend' onbekent.	205
Lestmael wasser by ter Vuren.	184
Lestmael wierd' ick gesmeten, hoort mijn vermaen.	192
Lieve <i>Lijsjen</i> , mijn soete Roosjen.	154
<i>Mopsus</i> quam eens by gevalle.	167
Nu <i>Heereman</i> , nu Jongh-gesel.	176
Nu <i>Jannetjen</i> , mijn soete Beck.	169
Onlanghs en wasser niet verr' van hier.	165
† Onlanghs hoorde ick een geklagh.	180
Tsa Vriendekens weest al te samen verblijdt.	187
Soo ick onlanghs al fantaserende gingh.	209
Waer toe dees sware suchtjens.	208
Wel hoe vriendt hoe staen u oogen.	216
Wilt dan niemant <i>Rondom-leelijck</i> .	198

Eynde des Registers.